

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سوالات

شنبه ۱۹ شهریور ماه ۱۳۲۹

روزنامه یوتیه
پیر: سید محمد شامی

سال ششم شماره ۱۶۱۹
صفحه ۱

شماره مسلسل ۵۳

دوره شانزدهم قانونگزاری

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۳

فهرست مطالب:

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه دهم مردادماه ۱۳۲۹
فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس جلسه سوم مرداد
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقای قبادیان
- ۳ - اخذ رای و تصویب دو دوازدهم بودجه کل کشور بابت مرداد و شهریور ۱۳۲۹
- ۴ - اخذ رای و تصویب اجازه استخدام ده نفر تند نویس برای مجلس سنا
- ۵ - طرح و ختم مذاکره لایحه بودجه سال ۱۳۲۹ وزارت فرهنگ
- ۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و چهار دقیقه بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس سوم مرداد

رئیس - صورت فائین جلسه قبل قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: خاکباز، دولت آبادی، اورنگ، بودا قیان، انبانی، تولیت، اشراق، کوردزی، حادقی، دکتر راجی.
فائین بی اجازه: آقایان: صفوی، اسکندری، طامری، مجیدی، ایرانشهر، مستندی، اکبر، شهاب حسروانی، دکتر سید امامی، سالارهای، نظام شیبانی، ابتهاج، دانش مجیدی.
دیر آمدگان با اجازه آقایان: دکتر حسینی

سهامات - دکتر شایگان یک ساعت و سی دقیقه
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: دکتر معراج زاده
یک ساعت - زنگنه یک ساعت - صدر میرحسینی - سهامات
آخر وقت

رئیس - نسبت به صورت مجلس روز سه شنبه که منتشر شده نظری نیست و آقای مکی

مکی - بنده دراجع به صورت مذاکرات مجلس یک ملاحظه داشتم و میخواستم توجه مقام ریاست و همچنین آقایان را جلب کرد و بگویم این صورت جلسه ای که امروز تصویب شده است در بعضی موارد با آنچه در جلسه سه شنبه سوم مرداد و چهارشنبه پنجشنبه و یکشنبه گذشته

مبن مذاکرات مشروح پنجشنبه و شنبه از دوره شانزدهم قانونگزاری

فهرست مطالب صورت مجلس

هنوز طبع و توزیع نشده است با توجه باینکه مجلس شورای ملی یک بودجه سنگینی برای اینکار تخصیص داده و با توجه باینکه یک چاپخانه باین عظمتی و این عرض و طول را در اختیار این مجله گذاشته است خیلی مسخره است که اداره تند نویسی یا اداره روزنامه رسمی نتوانند به موقع برسانند. بنده هفته گذشته مطالبی گفتم که اگر جلسه بعد داده بودند در خاطر م بود و میتوانستم اصلاح کنم در صورتیکه بعضی مطالب نطق بنده را انداخته اند. همه بخاطر دارند که من گفتم البته علی المدعی و حال اینکه اصلا این در نطق بنده نیست و تمام نطق منفلوط است بنده امیدام این مجلس شورای ملی که درس نظم و انضباط بتمام کشور بدهد چرا نمیتواند یک مجله منظم برای خودش داشته باشد و با این روشی که روزنامه رسمی پیش گرفته ممکن است ماه به ماه هم مجله در دسترس آقایان قرار نگیرد اینست که میخواستم استدعا کنم از مقام ریاست که این مجله رسمی را یک طوری دستور بفرمایند که در کارهای نظم و نسقی برقرار شود که اینطور بی ترتیبی و خرابکاری و خلافکاری در روزنامه رسمی پیدا نشود.

رئیس - آنچه مربوط بنطق شما در جلسه سه شنبه بوده البته باید اصلاح شود و خودتان میتوانید مراجعه بکنید که در چاپ قطعی اصلاح بشود و اما مراجع بچاپ روزنامه دو جلسه پیش که صورت مجلس حاضر شده من تصدیق دارم که تند نویسی وظیفه خودش را انجام داده و چاپخانه تصور کرده و باید کاری دازی این موضوع را تعقیب کنند که اگر توافق در کار است

رفع بشود و گزارش بنده که بعد مرتب بشود مکی - این مربوط به چه رسمی است

تند نویسی از خودش را انجام داده است
رئیس - آقای اورنگ
مهندسی از باب - بنده در این جلسه سه شنبه سه بار در این مورد عرض کردم که قبل از دستور سخنرانان باید در صحیح بودن منظور این بود که

این تصویبنامه‌ای که دولت راجع به صادرات و واردات گذرانده در همین حال که حسن نیت داشته‌اند یک سوء تفسیری شده که باعث شده در بازار نرخها فوق‌العاده بالا رفته و اسباب نگرانی مردم شده (صحیح است) خواستم به‌مقام ریاست تقدیر بکنم که تسهیلات در امر صادرات که در آئیه باید انجام بشود ارتباطی با امر وارداتی که الان باید وارد بشود ندارد (صحیح است) دولت حکماکان امر واردات خود را انجام بدهد و ترتیب آنرا بدهد و موکول و معلق به صادرات یک سال قبل نکند.

رئیس - آقای ارباب تذکر شما راجع به صورت مجلس نبود.

ارباب - مقصودم تذکری بود.

فرامرزی - عرض کنم من خیلی اهمیت ندیدم که توی این مجله چه جور نوشته میشود آنچه من اهمیت میدهم اینست که نطق مجلس، نطق تمام و کلا در تمام مملکت غلط انتشار پیدا میکند و آن اینست که اینجا یک دستگامی درست نمیشود که مذاکرات اینجا را درست بروزنامه‌ها بدهد برای اینکه آنچه ملت ایران و آنچه او فضاوت می‌کند روی نطق مجلس ایران مال روزنامه‌هاست نه مال اینجا. استدعای من این بود که یک کاری بفرمائید که لااقل بروزنامه‌های عصر صورت از اینجا داده بشود (صحیح است) والا تمام نطق مجلس در تمام دنیا غلط همیشه خوانده میشود (صحیح است) خود من غلط چاپ میکنم مترجم که وسیله نداریم.

رئیس - دیگر نظری بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه سه شنبه سوم مرداد تصویب شد. عرض کنم در جلسه قبل سه نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده بودند گفتیم قبل از ختم جلسه صحبت بکنند و حق آنها محفوظ است. آقای قبادیان پشت تریبون هم آمدند. امروز سه نفر دیگر از آقایان نام نویسی کرده‌اند تصور میکنم آقایان باید صحبتشان را بکنند **کشاورز صدر** - بنده مطابق ماده ۸۴ آئین نامه عرض دارم که خودتان هم فرمودید بفرمائید.

قبادیان - بنده یک قسمت از نطقم باقی است.

کشاورز صدر - مطابق تصمیمی که خود جناب آقای رئیس بموجب ماده ۸۳ و ۸۴ آئین نامه گرفتند که در همین صورت مجلس هم هست بنده تذکر دادم که بایستی کسانی صحبت بکنند که در همان روز بخصوص در تابلو اسم نویسی کردند خود مقام ریاست این را در همین صورت مجلس پذیرفتند و فرمودند بهمان کیفیت بوده اما درباره آقای قبادیان چون مطالبشان نیمه تمام بوده آنرا بنده عرضی ندارم ایشان صحبت بفرمائید اما حق شما باید محفوظ باشد.

رئیس - آقای کنجی **کنجی** - اگر آقایان اجازه بفرمایند چون این جلسه جلسه آخر است بنابراین یک کلامی دارم

که باید تمام بکنیم برای این جلسه از نطقهای قبل از دستور و بعد از دستور صرف نظر بشود تا بتوانیم کارها را تمام بکنیم (کشاورز صدر - چرا خودتان حق دارید صحبت بکنید دیگران حق ندارند؟) عرض کنم که ما یک جلسه بیشتر نداریم آقای کشاورز - صدر و وقت را بایستی ضایع نکنیم باید کارهایی که نیمه تمام است تمام بکنیم و برویم بصرخصی

رئیس - آقای دکتر جلالی **دکتر جلالی** - در جلسه گذشته وسط نطق آقای قبادیان جلسه از اکثریت افتاد و آقای رئیس اجازه فرمودند که آن سه نفر کاسم نویسی کرده‌اند حقتشان محفوظ باشد مجلس هم موافقت کرد باینکه این سه نفری کاسم نویسی کرده‌اند حقتشان امروز محفوظ باشد والا بنده نصف شب می‌آدمم واسم مینوشتم **کشاورز صدر** - خلاف نظامنامه نمیشود

اردلان - بنده از مقام ریاست استدعا میکنم که هر جلسه‌ای بهمان سه نفر که اسم نوشته‌اند اجازه بدهند ولی جناب آقای قبادیان را بنده علاقه دارم و با اینکه بنده نسبت بمسئله مهمی میخواستم صحبت بکنم ممکن است نوبت خودم را بایشان بدهم ولی در هر جلسه همان ۳ نفر که اسم نوشته‌اند باید صحبت بکنند و امروز هم همین سه نفری که اسم نوشته‌اند باید صحبت بکنند منتهاش آقای قبادیان را ممکن است یکی از آقایان که اسم نوشته‌اند یعنی آقای شوشتری یا آقای کشاورز صدر بیایند، که اسم نوشته‌ایم اجازه خودمان را بایشان بدهیم.

کشاورز صدر - آقا ماده ۸۳ و ۸۴ را قرائت بفرمائید

رئیس - ماده ۸۳ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۸۳ - هر یک از نمایندگان که مطلب مهمی داشته باشد و بخواهد باستحضار مجلس برساند میتواند قبل از شروع بدستور و یا آخر جلسه با اجازه رئیس و رعایت نوبت بعنوان نطق قبل از دستور یا بعد از دستور مطلب خود را اظهار نماید. مجموع این نطقها در یک جلسه بطور کلی نباید از سه ربع ساعت تجاوز کند و در هر جلسه بیش از ۳ نفر نقری ربع ساعت نمیتوانند در اول یا آخر جلسه صحبت نمایند و هر کدام از دارندگان اجازه نطق میتوانند حق خود را بدیگری واگذار نمایند

کشاورز صدر - ماده ۸۴ را هم بخوانید **نورالدین امامی** - آقای رئیس یک راجع خوبی بنده دارم بچه‌کدام اجازه نمید **رئیس** - ماده ۸۴ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۸۴ - موضوعاتی که طبق دستور در مجلس مطرح میشود باید یکساعت قبل از موقع انعقاد جلسه و رفته مخصوصاً بجهت خارج از جلسه تصویب میشود ثبت شود. مخالف و موافق در آنروزه در تریبون مخصوصی شخصاً ثبت اسم می‌نمایند و در جلسه حق تقدم با کسانی است که در وقت مزبور ثبت اسم کرده باشند که ترتیب مخالف و موافق طبق این کنند و بعد از آن آنهاییکه در جلسه اجازه خواسته

اند بهمان ترتیب صحبت خواهند کرد اسامی نمایندگان را که در جلسه اجازه میخواهند متشیان ثبت میکنند و رئیس میدهند.

کشاورز صدر - ما امروز ثبت اسم کردیم

بیانات قبل از دستور آقای قبادیان

رئیس - آقای قبادیان **قبادیان** - بنده سعی می‌کنم مطالبی که دارم با سرعت عرض کنم مجلس شورای ملی برسانم که وقت آقایان هم گرفته نشود و مجال هم بدهم که هر کس بخواهد بتواند حرف بزند بجز آن زمانهایی که محترم تقاضا دارم در موقعیکه اینجناب مشغول صحبت کردن هستم توجه فرموده در وسط بیانات اینجناب مبادرت بصحبتی ننمایند بعقیده بنده شأن مجلس اقتضا میکند به بیانات ناطق بانهایت خون سردی و صبر گوش داده و اگر لازم شد جوابی داده شود بعد از اختتام نطق ناطق مبادرت بجواب فرمائید اینجناب از بدو افتتاح مجلس تا اکنون در مذاکرات مجلس بیاناتی ننموده ام علت هم این بوده که در چندین جلسه در برنامه دولت ها و طرح بودجه همیشه مبادرت به اسم نویسی نموده متأسفانه بواسطه پیشنهاد کفایت مذاکرات نتوانستم عقیده و منویات مردم و خود را عرض برسانم علیهذا از جناب آقای رئیس تنهی دارم مطالبی که آرزوی اهالی مین است فرستاده میباشند اجازه فرمائید که مسکنونات خاطر قاطبه مردم را بر عرض مجلس شورای ملی و هیئت محترم دولت برسانم والا چون اینجناب نماینده کرمانشاهان و اهالی آن سامان هستم

بدواً ناگزیرم که گرفتاریهای مردم را بر عرض برسانم تا اکنون بواسطه عدم توجه دولتهای وقت و بیاس مردم از هر نوع پیشنهاد اصلاحی ناامید چون دولت جدید خودش را دولت کار معرفی نموده گرفتاری صفتی قرب گوشزد با سوابقی که نخست وزیر در صفتی قرب دارند انتظار بنیل توجه عاجل را دارد اهالی کرمانشاهان بشهادت تاریخ ویرانده‌های موجوده در ستاد ارتش و وزارت کشور همیشه در مواقع سختی و خطرات سر بازار جانباخته‌اند و کار کشور بوده‌اند و در تمام طول مدت تاریخ اهالی این استان و ایلات مین بر سرش از بنیل هیچگونه فداکاری چه در امور ارتش و چه در امور اقتصادی مخصوصاً خوار بار مضایقه ننموده‌اند این شهرستان سرمدی و ایلات و توابعش در پیش آمدن های خارجی و داخلی همیشه دوش بدوش سر بازار ارتش مشغول جانبازی و فداکاری بوده و از بنیل جان و مال و ثروت خود برای بهبود اوضاع کشور و امور اقتصادی با نهایت صمیمیت مضایقه نموده‌اند در این چند سال اخیر که وضع خواربار عمومی در سراسر کشور دچار مضایقه و سختی معاش شده بود استان کرمانشاهان عالی بیش از ۱۰۰ هزار تن از غذای هزار تن قله از دسترنج کشاورزان خود به مرکز و استانهای دیگر که دچار قحطی شده بودند غالباً مختصاً با گرفتاری و سختی معیشتی که داشته با داره کل قله تحویل و باقیات نقاط کشور ارسال داشته و از این راه خدمت شایانی به کشور و ملت ایران نموده‌اند

در پرداخت مالیات و عوارض گمرکی و غیره همیشه پیش قدم بوده نسبت بسایر استانهای کشور شاید کمتر بقایائی داشته باشند آقایان با این فداکاری و صمیمت آيا شایسته است این استان مهم در بوطه فراموشی قرار گرفته در هیچ عمل مثبتی که برای بهبود اوضاع عمومی کشور از طرف دولتهای وقت انجام گرفته کوچکترین سهمی نداشته و عملی که باعث خوشوقتی مردم باشد انجام ندهند در عوض قدر دانی و تشویق از خدمتگزاران کشور بملت عدم توجه ما بوس و نا امید باشند استان قرب فاقد بهداشت و فرهنگ و کشاورزی و عدالت اجتماعی میباشد غرب که از حاصلخیزترین نقاط کشور است هنوز به سیستم ۲ هزار سال قبل امور کشاورزی خود را انجام میدهند اگر توجه بیشتری بر عیای این استان حاصلخیز بشود در واقع امور کشاورزی رفورمه شود سالی شاید در حدود سیصد هزار تن صادرات قله داشته باشد در سراسر صفتی غرب بیماری مالاریا که برای خانانوسوزی میباشد و همینطور امراض دیگر که مردم را تهدید به فنا و نیستی میکند فاقد کترو دوا میباشد و هیچگونه مبارزه صحیحی از طرف دولت انجام نگرفته متأسفانه اگر داری مختصری که از مرکز فرستاده میشود بمصرف صحیح خود نمیرسد اگر سوابق دوستی اینجناب یا بعضی از خانواده‌ها نبود توضیحات بیشتری بر عرض میرسانید وزارت فرهنگ مردم غرب را از نقشه خود حذف نموده جز چند دبستان و دبیرستان مختصر و ناقصی که در شهرستان کرمانشاهان ایجاد نموده بسایر شهرستان‌های دیگر قراه و تعینات مشایر نشین توجهی ننموده بکلی فاقد مدارس میباشد امروز ملل زنده جهان بزرگترین بودجه خود را صرف فرهنگ و بهداشت مینمایند با مالیات گزافه که از اهالی قرب بغزانه کشور عاید میشود دولتهای گذشته هیچ نوع توجهی بفرهنگ و بهداشت این استان حاصلخیز و خدمتگزار ننموده‌اند در امور اقتصادی کشور با اینکه قانونی در دوره ۱۰ از مجلس شورای ملی گذشت صادرات و واردات کشور را در استانها و شهرستانها بطریق عادلانه تقسیم نمود متأسفانه استان ه و یکمده از تجار خدمتگزار کشور فراموش شده و دارند فاقد سرمایه شخصی خودی شوند اگر وضع بدینوال بگذرد فریباً عده بازرگانان کرمانشاهان که مختصر سرمایه دارند ورشکست خواهند شد و امانت کشاورزی این استان بصورتی درآمد که بیم آن میرود در آئیه دولت مجبور بکمک قله مثل سایر شهرستانهای دیگر باین استان حاصل خیز بشود معصولی که کشاورزان و خرده مالکین قرب دارند عبارت از گندم، جو، نوتون، تریاک، چغندر، پنبه و حبوبات دیگر میباشد مأمورین قله بایک قیمت نازل قله این استان را با کس و اقت محصولات مردم را بقیمتی که دولت می بردارد به رایگان می‌برده

هیچ ملت غارتگر و جابری چنین عملی انجام دهند زیرا توتون کرمانشاهان را اداره انحصار دخانیات طبقه بندی نمود باین طریق خریداری می نمایند سه کیلو ۱۸ ریال - ۳ کیلو ۳۶ ریال سه کیلو ۵۴ ریال اما در بازار بخود مردم سه کیلو ۱۲۰ ریال - ۲۴۰ ریال تا ۴۰۰ ریال میفروشد آيا چه کشوری است که بار عیای خود چنین معامله را بنماید و اما گشت چند تنی ۶۰۰ ریال کار خانجات قنداز کشاورزان بیمانکار خریداری و در بهره برداری قند و شکر متجاوز از هزار تومان بملت تقیرو گرسنه ایران بفروش میرساند

رئیس - آقای قبادیان یک دقیقه از وقت شما بیشتر باقی نیست تمنی میکنم خانه بدهید

قبادیان - بسیار خوب اما تریاک محصولی است برای کشاورز زحمت زیادی ندارد و در زمین های کوهستان و دیم‌زار با خرج کمی میکارد ولی در بهره برداری و قیمت منافع مهمی نصیب کشاورزان و خرده مالکین می‌شود پنج سال است این محصول کم خرج و گرانها دستخوش اغراض و سیاستهای گوناگون دولتهای وقت شده است هر دولتی که روی کار می‌آید مخصوصاً یک مبارزه شدیدی با اینها می‌کند مخصوصاً دولت قوام السلطنه یک روز اینها آمدند گفتند کشت تریاک ممنوع است و یک عده کشاورزان لرستان که اغلب زندگیشان منحصر بکشت تریاک است یک قسمت کمی هم در کرمانشاه است آمدند تریاکهای مردم را بهم‌زدند و زورور کردند و بعد آمدند گفتند آقا آزاد است و روی همین اصل باعث زحمت مردم شدند و باین ترتیب یک نان و آبی برای مأمورین تهیه کردند آيا میدانید این طرز سیاست چه خدمتی بمأمورین دولت چه خسارتی بکشاورزان میزند بختنامه صادر می‌شود که کشت تریاک ممنوع است مأمورین محل بجان رعایا افتاده از هر قطعه زراعتی مبالغی از مردم اخذ و بعد از چندی هم مجدداً بختنامه دیگری صادر که آزاد است برای آزادی بازار مبلقی گرفته و بعد اداره انحصار تریاک بهای تریاک را بطرفی معین می‌کنند که کشاورز بیچاره با هزار گرفتاری که دارد باید مبلقی هم از جیب خود شده بپردازد وضع کشاورزی ما بصورتی افتاده که خدا عاقبتش را بخیر کند

شهرستان کرمانشاهان فاقد بهداشت فرهنگ آب مشروب و صدها چیزهای دیگر مورد احتیاج میباشد **رئیس** - آقای قبادیان دیگر مطلب بفرمائید این جلسه آخر است باید بکارها هم برسیم

قبادیان - یک چند صفحه دیگر هم هست **رئیس** - عرض کنم یک مطلب بسیار مهمی هست که بنده داشتم که لازم بود بر عرض مجلس شورای ملی برسد جناب آقای رئیس بفرمائید که این را در صورت مجلس بدهیم چاپ بکنند حالا اگر آقایان مایلند عرضی ندارم فقط دو کلامه عرض داشتم چون چندی پیش آقای دکتر شایگان در مجلس راجع با آقای جهانشاه صمصام فرمایشاتی فرمودند (زنک

رئیس - مطابق چه ماده؟ **شوشتری** - مطابق ماده ۱۶۷ تا ۱۷۱

رئیس - این مواد راجع ب سؤال است و وارد نیست ماده ۱۶۷ را قرائت کنید، اگر بخواهید بتوان اظهار حرفهای خارج از موضوع بزنید اجازه نمی‌دهم

(ماده ۱۶۷ بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۶۷ - در صورتیکه نماینده‌ای صلاح اندیش‌هائی داشته باشد و یا در یکی از سازمانهای دولتی بایسته بدولت یا مؤسساتی که با سرمایه یا بکمک مالی دولت اداره میشود همچنین هر نوع سازمان مؤسسه که بعضی یا کلا از وجوه عمومی اداره می‌شود عملیاتی مخالف اصول یا بر خلاف قانون و مقررات قانونی مشاهده نماید یا از سوء اداره ای اطلاع پیدا کند حق دارد راجع به آن موضوع نبل یا بد از دستور در مجلس یا کتبا توسط رئیس بوزیر مشغول یا نخست وزیر بطور اختصار تذکر دهد و یا از مقام ریاست تقاضا نماید که بدولت تذکر دهد

شوشتری - اجازه بفرمائید این سؤال من چند وقت است طول کشیده راجع بقط است فردا مجلس تعطیل میشود

رئیس - آقایان وزراء که برای جواب سؤال حاضرند ولی مجال نشده است

کشاورز صدر - آقای رئیس بنده طبق ماده ۸۳ اعتراض دارم

۳- اخذ رأی و تصویب لایحه دود و دوازدهم بودجه کل کشور بابت دو ماهه مرداد و شهریور ۱۳۲۹

رئیس - نطق قبل دستور با اجازه رئیس مجلس است من اجازه ندمم تمام شد و رفت . حالا لایحه دو دوازدهم که از سنا رسیده است قرائت می شود .

ریاست محترم مجلس شورای ملی - لایحه اجازه تصویب دوازدهم حقوق و هزینه کشور بابت دو ماهه مرداد و شهریور ۱۳۲۹ که برای اظهار نظر به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه دو شبه نهم مردادماه ۲۹ مطرح و پس از مذاکراتی کدر اطراف آن بعمل آمد مورد موافقت واقع شد و به تصویب رسید ولی در طی مذاکرات راجع بلایحه دوازدهم نکاتی چند مورد توجه مجلس سنا قرار گرفت که لازم دانست با اطلاع جناب عالی برساند . در متن ماده واحده ذکر شده بود موضوع گزارش شماره ۴ مورخ ۲۹ تیر ۳۱ که ضرورت داشت گزارش مزبور برای اطلاع آقایان سنا و سنا و منضم بلایحه دوازدهم ارسال شود اینک انتظار دارد دستور بفرمایند در آتیه این نکته رعایت گردد . دیگر اینکه قانون بودجه سال ۱۳۲۹ هنوز به تصویب مجلسین نرسیده است که در لایحه دوازدهم اشاره شده بود با رعایت قانون بودجه سال مزبور یقیناً ذکر کلمه قانون اشتباهی است کدر موقع تحریر رخ داده است و مجلس سنا نظر موافق خود را با این قید اظهار کرد که هیات مزبور با بطریق اصلاح شود .

با رعایت مقررات لایحه بودجه سال ۱۳۲۹ (جمعی از نمایندگان - رأی برای)

رضوی . اسکندری . رفیع . شکرانی . موقر . شوشتری - عامری - امیری فراگزلو . مغیر فرهمند . دکتر طاهری . دکتر کبان . قهرمان . مرتضی حکمت . امیر افشاری . ناصر ذوالفقاری . کور اوغلی . هراتی . معذل . علی محمد دهقان . دکتر برال . ارباب کیوی . محمد علی مسعودی . غلامرضا فولادوند . اقبال . صدر زاده . جواد مسعودی . کهید . مکی . وهاب زاده . صدر میرحسینی .

(شمارش و استخراج آراء بعمل آمد و نتیجه بقرار ذیل از طرف مقام ریاست اعلام گردید)

رئیس - با ۸۱ رأی موافق دو دوازدهم تصویب شده و ورقه هم سفید بوده اسامی موافقین آقایان :

صفائی . آصف . دکتر برال . قهرمان . دکتر هدایتی . اردلان . صدیقی . قبادیان . مغیر فرهمند . دکتر نبوی . موسوی . عباسی . قرشی . بزرگ نیا . صاحبجمع . مکرم . دکتر هروی . پیراسته . دکتر جلالی . دکتر کبان . بوداغیان . حمیدیه . محمد ذوالفقاری . پناهی . معین زاده . کنجیه . نصرتیان . تیمور تاش . پالیزی . وهاب زاده . قاسم فولادوند . خسرو قشقائی . نفاة الاسلامی . موقر . محمد علی مسعودی . اقبال . سلطانزاده . صدرزاده . ظفری . دهقان . هراتی . پرومند . کرگانی . غضنفری . هرب شیبانی . شوشتری . شکرانی . اسکندری . ملک مدنی . دولتشاهی . جواد مسعودی . نبوی . نورالدین امامی . کیوی . ناظرزاده . بهادری . سود آور . کور اوغلی . معذل . غلامرضا فولادوند . امیری فراگزلو . عامری . دکتر طاهری . امیر افشاری . ناصر ذوالفقاری . مرتضی حکمت . حکیمی . گنابادی . رضوی . منصف . صدرمیر . جیحینی . فقیه زاده . دکتر کاسمی . سعید مهدوی . عماد تربیتی . افشار صادقی . ارباب . سرتیب زاده . دکتر طباطبائی . سلطان العلماء . بهبهانی .

نورالدین امامی - آقای رئیس لایحه فرهنگ را مطرح کنید

۴ - اخذ رأی و تصویب اجازه استخدام ده نفر تند نویس برای مجلس سنا

رئیس - طرح استخدام ده نفر برای تند نویسی مجلس سنا که آقایان با فوریتش موافقت کرده اند و فقط رأی میخواهد مطرح است که قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

طرح قانونی

مربوط به استخدام ده نفر تند نویس برای مجلس سنا که بتصویب مجلس سنا رسیده و برای تصویب به مجلس شورای ملی فرستاده شده است .

ماده واحده - بکارپردازی مجلس سنا اجازه داده میشود که بحکم مسابقه تا ده نفر از بین

حکامانیکه داوطلب برای تند نویسی مجلس سنا باشند انتخاب نماید .

رئیس - فوریتش تصویب شده حالا باید مذاکره شود در اصلش بعد آنوقت اگر تمام شد رأی گرفته میشود . آقای نورالدین امامی

نورالدین امامی - عرض کنم بنده اگر اینجا بعنوان مخالف اسم نویسی کردم نه اینکه مخالفم که مجلس سنا نباید تند نویس داشته باشد . اصلاً با استخدام مخالفم (احسنت) قبل از سوم شهریور که ما مستخدم دولت بودیم همیشه دولتها حسب الامر اهل حضرت فقید بخشنامه صادر میکردند که موافقت نکنید که از مأمورین دولت کسی استعفا بدهند و از کادر استخدام خارج بشوند و بنام شرکتها و مؤسسات هم دستور داده شده بود که مستخدمین دولت کسی حق استخدام ندارد چرا برای اینکه کار آزاد عادی زیاد بود که یک مستخدم با وجود اینکه دولت باو حقوق می پرداخت حاضر نبود که در کادر دولتی باقی بماند و همه مستخدمین حاضر بودند که از خدمت ادارات خارج شوند و بروند در مؤسسات ملی بکار مشغول بشوند هیچ فراموش نمی کنم آقای جمال امامی برادرم وقتی کاز اروپا برگشته بود که ما با استقبالشان رفتیم و آوردیم تهران ضمن صحبت از من پرسیدند که چکار میکنی گفتم مستخدم دولتم گفتم چند حقوق میگیری گفتم ۶۴ تومان با رتبه چهارم خیلی تعجب کرد که یک جوانی اول کار با ۶۴ تومان استخدام می شود شرکت ها و مؤسسات بودند که حقوق زیادی میدادند و مستخدمین دولت را میبردند تا آنجا که دولت مجبور میشد دستورات محرمانه ای میداد که از استخدام مستخدمین دولت آنها صرف نظر بکنند بعد از سوم شهریور ماهه جریان هارا از دست دادیم فقط ماشین مستخدم سازی درست کردیم دکتر میلیسیورفت راز هارا از نوری بازار آورد که فاش ذوق بکنند با آنها رتبه داد (صحیح است) و هطار را آورد برای اینکه قند و شکر توزیع بکنند اینها حالا شده اند رتبه ۹ (صحیح است) یکمده ای الان در بازارهای تهران بزاری و عطاری میکنند و آخر ماه هم میروند حقوق رتبه ۹ را میگیرند اینهم وضع استخدام است آقایان ملاحظه بفرمایند که ۳۸ در صد بودجه مملکت قبل از شهریور حقوق و مخارج پرسنلی بود و ۶۰ یا شصت و چند درصد برای مخارج توبلیدی بود و سال بعد ما از این نسبت و چند درصد استفاده کردیم باز هم مستخدم آوردیم مستخدم گرسنه حقوق کافی هم که مستخدم ندمیم مستخدمی که دارای ۱۰ یا ۱۵ نفر هائله است ما حد اکثر بدمیر کل ۷۰۰ تومان حقوق میدیم این مدیر کل ۳۰۰ یا ۴۰۰ تومان گرایه خانه میدهد با این حقوق باید ده یا بیازده نفر هائله خود را اداره بکنند اما هلت اینکه من با استخدام ده نفر تند نویس مجلس سنا مخالفم ما اینجا چند نفر تند نویس داریم رنگ روی اینها را آقایان نگاه کنید هر روز هم بهشان ایراد میکنند اینها آقا ندارند زندگی کنند زندگی اینها را براب کنید همین حقوق ده نفر تند نویس را با اینها حقوق فوق العاده بدهید حقوقی

را که می خواهیم بآن ده نفر تند نویس بدهیم و بکادر استخدام اضافه بکنیم با اینها اضافه حقوق بدمیم اینها هم دهنده شان نرم بشود برای آنکه بتوانند هائله شان را اداره بکنند شبانه روز ۲۴ ساعت کار می کنند برای چه میخواهید ده نفر کدا اضافه بکنید بکروز در میان این جا جلسه داریم این آقایان در مجلس سنا هم کار بکنند و ۲۴ ساعت کار بکنند در سنا هم همین حقوق را باز به آنها بدهند که بتوانند هائله شان را اداره بکنند پس ده نفر مستخدم دیگر هم لازم نیست برای چه بکادر استخدام اضافه بکنیم و آنهم ده نفر یا پنج نفر بگداهای مملکت اضافه بکنیم هلت مخالفت من اینست آقایان توجه بفرمایند که تا شب و روز جان نکند هائله شما نمی تواند نان وینیر آسوده بخورد عوض اینکه دوست تومان بگیرد حقوق آن ده نفر را بعنوان فوق العاده به آنها بدهید این جا شب و روز کار میکنند هم برای مجلس وهم برای مجلس سنا تند نویسی میکنند (جواد مسعودی - حقوقشان را زیاد کنید چرا ۲۴ ساعت کار کنند) آقای مسعودی اجازه بفرمایند بنده عرض نمیکنم حقوق آن ده نفری که مجلس سنا میخواهد استخدام بکند بعنوان فوق العاده با اینها بدهند اینها تا غروب می آیند کار میکنند و آن فوق العاده را بگیرند (جواد مسعودی - نمیرسد آقا) آقا بجمده الله پیش از من دنیا گشته اید و اروپا دیده اید قربان تا ایشان کار نکنند که نمی شود همه سواقص این مملکت اینست که کار نمی کنند در آمریکا اگر مردی ۱۶ ساعت کار نکند نان نمیتواند بخورد کار ما روزی به شش ساعت هفت ساعت نمیرسد آنها روزی ده ساعت کار میکنند و روزی سه ساعت اضافه می گیرند ما که کاری نداریم خودمان اجازه داده ایم بکارپردازی که دو سه نفر دیگر تند نویس اضافه بگیرد آن دو سه نفر هم با کمک این سه چهار نفر میتوانند اداره بکنند ولی بشرط اینکه حقوق بهشان بدهند آخر آدم گرسنه که قلش پیش نمیرود هلت مخالفت من این است که همین آقایان تند نویس را اجازه بدهید هم مجلس شورای ملی و سنا از وجود آنها استفاده بکنند آن حقوقی که میخواهید بدهند تند نویسی سنا بدهید با اینها بدهید .

رئیس - آقای مکی که اینجا اسم نوشته اند غالباً دیگر نه کسی مخالف است و نه کسی موافق اسم نوشته است .

شوشتری - من موافقم .
رئیس - باید باورقه رأی بگیریم .
اردلان - رأی باورقه لازم نیست .
رئیس - لایحه مالی است و باید باورقه رأی گرفته شود .

ارهلان - اجازه استخدام است حقوقشان که معین نشده .
رئیس - لایحه مالی است .
اردلان - همه چیز لایحه مالی است لایحه مالیات بر درآمد هم لایحه مالی است حقوق که تعیین نشده باورقه وقتی رأی میکنند که رقم داشته باشد حقوقشان که ماوم نیست وقتی که آمد نوی بودجه آنوقت

باید باورقه رأی گرفت .
رئیس - اگر تنها استخدام تلقی بشود میشود با قیام و قعود رأی گرفت .
اردلان - مجلس اجازه استخدام را میدهد و حقوقش میباید در بودجه و آنوقت باید باورقه رأی گرفت . حالا هیچ بناورقه لازم نیست اجازه استخدام است و باید با قیام و قعود رأی گرفته شود .
رئیس - استخدام بی حقوق که نمیشود شما اجازه میدید که استخدام بشود با حقوق . این یک لایحه مالی است و باید باورقه رأی گرفته شود .
آقای کشاورز صدر -

کشاورز صدر - میخواستم عرض کنم که این اعتبار موجود است و تصویب شده است این را فقط اجازه میخواهند که استخدام کنند در حدود اعتبارات است رأی باورقه لازم نیست و باقیام و قعود کافی است .

رئیس - آقای ملک مدنی .
ملک مدنی - نظر آقای رئیس وارد است و خوب است باورقه رأی گرفته شود آتیه نامه هم تصریح دارد .
رئیس - رأی گرفته میشود بطرح استخدام ده نفر تند نویس برای مجلس سنا باورقه آقایان موافقین ورقه سفید میدهند .
(اسامی آقایان بشرح ذیل اعلام واخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : اردلان . صدیقی . آشتیانی زاده . کشاورز صدر . دکتر هدایتی . دکتر معظمی . ذوالفقاری . قاسم فولادوند . حکیمی . جواد مسعودی . شوشتری . موقر . پناهی . فقیه زاده . سرتیب زاده . کنجیه . وهاب زاده . دکتر مصدق . دکتر شایگان . دکتر بقائی . آزاد . دکتر نبوی . عماد تربیتی . افشار صادقی . ارباب . سلطان العلماء . پیراسته . تیمور تاش . دکتر جلالی . بهبهانی . ملک مدنی . موسوی . حمیدیه . نریمان . صالح . ناظر زاده . نبوی . بوداغیان . حائری زاده . سود آور . مکرم . عباسی . آصف . صاحبجمع . قرشی . بزرگ نیا . قبادیان . دکتر کاسمی . ظفری . غضنفری . کرگانی . خسرو قشقائی . دکتر هروی . سلطانزاده . معذل . منصف . بهادری . امامی امیری . نصرت . شوشتری . رفیع . شکرانی . کهید . عامری . دکتر کبان . مغیر فرهمند . دکتر طاهری . معین زاده . قهرمان . پرومند . صدر میرحسینی . امیری . زنگنه . ذوالفقاری . امیر افشاری . کیوی . کورافلی . هراتی . علی محمد دهقان . حکمت . دکتر برال . نصرتیان . صدرزاده . اقبال . غلامرضا فولادوند . صفائی . مسعودی . پالیزی .

رئیس - استخدام تند نویس برای مجلس سنا با ۷۷ رأی موافق تصویب شد .
اسامی موافقین : آقایان : دکتر آقاو . مرتضی حکمت . شکرانی . سود آور . پیراسته . صاحبجمع . دکتر بقائی . ملک مدنی . ناظرزاده . آرام بوداغیان . دکتر جلالی . صالح . نریمان . دولتشاهی . دکتر

نبوی . عماد تربیتی . دکتر طباطبائی . حکیمی . کیوی . صفائی . جواد مسعودی . آزاد . قبادیان . دکتر کاسمی . آصف . سرتیب زاده . جواد کنجیه . ظفری . دکتر مصدق . علی محمد دهقان . کشاورز صدر . دکتر شایگان . حسن نبوی . ابوالفتح قهرمان . اردلان . افشار صادقی . مهدی ارباب . قرشی . حمیدیه . بزرگ نیا . محمد علی شوشتری . حائری زاده . معذل . غلامرضا فولادوند . امامی امیری . منصف . دکتر هروی . پالیزی . عامری . هراتی . حسین کورافلی . دکتر طاهری . مغیر فرهمند . کرگانی . سعید مهدوی . پرومند . مکرم . زنگنه . سعید موسوی . امیر افشاری . تیمور تاش . ناصر ذوالفقاری . خسرو قشقائی . غضنفری . قاسم فولادوند . احد وهاب زاده . صدیقی . صدری . فقیه زاده . محمودی . صدرزاده . محمد علی مسعودی . نصرتیان . موقر . اقبال . پناهی . بهبهانی . دکتر کبان .
ورقه بی اسم - ۱۲ برک

۵ - طرح و ختم مذاکره لایحه بودجه ۱۳۲۹ وزارت فرهنگ

رئیس - لایحه بودجه وزارت فرهنگ مطرح است . قرائت میشود مجلس شورای ملی

بصورتیکه خاطر آقایان نمایندگان محترم استحضار دارد وزارت فرهنگ سه ساله طبق قانون آموزش اجباری مکلف است مدارس شهرستانها را تکمیل و بلازم مدارس جدیدی برای قبول داوطلبان اشتغال تحصیل تأسیس نموده و وسائل کار را از قبیل تهیه اثاثیه و اجاره عمارت و تأمین سایر احتیاجات آموزشگاهها قبل از مهر ماه که موقع افتتاح مدارس است آماده نماید . همچنین دانشکده های شهرستانها بایستی تکمیل و قبول داوطلب نماید . چون تهیه مقدمات بالا بدون اعتبار مقدور نیست و اضافه اعتبار سال جاری وزارت فرهنگ طبق پیشنهاد دولت در سو کیسیون بودجه رسیدگی و پس از جرح و تعدیل مختصری مورد موافقت و تأیید واقع گردیده و مامنی برای استفاده از اعتبارات اضافی و تهیه موجبات و مقدمات تأسیس مدارس جدید نیست و از طرفی احکام فارغ التحصیلان دانشسراهای مقدماتی کوزارت فرهنگ ملزم با استخدام آنان برای معلمی مدارس جدید میباشد باید صادر و تکلیف هر یک مشخص و معلوم گردد بنابراین با توجه به مشکلات فوق مستدعی است مساعدت و موافقت فرمایید ماده واحده زیر که مربوط با استفاده از اعتبارات اضافی سال جاری وزارت فرهنگ میباشد مطرح و مورد تصویب واقع گردد - استندهای بگفورت دارد ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است اعتبارات اضافی سال جاری وزارت فرهنگ را اهم از حقوق و مزایا و هزینه تأسیس و تکمیل مدارس و آموزشگاههای حرفه ای و صنعتی و کشاورزی و دانشکده های شهرستان ها و بیادستانهای وابسته بآن و سایر هزینه ها به میزانی که مورد رسیدگی و موافقت کیسیون بودجه واقع گردیده طبق صورتیکه وزارت فرهنگ تهیه و تسلیم خواهد نمود از محل درآمد کل کشور تأمین و تأدییه نماید .

نصبت وزیر - رزم آرا - وزیر دارائی - دکتر نصر - وزیر فرهنگ - دکتر جرابری

فرمایند آقایان نمایندگان معترزم هم توجه فرمایند
نورالدین امامی - فرمایند یکدفعه بتوانند
 (پیشنهاد آقای فرهودی بشرح سابق قرائت شد)
نورالدین امامی - يك كلمه بی بیضات هم
 اضافه کنید
رئیس - آقای نبوی مخالفید؟ فرمایند
نبوی - این لایحه ای که فعلا مطرح است اجازه
 عمل کردن بودجه وزارت فرهنگ است که در کمیسیون
 بودجه تصویب شد و چون وقت کافی نیست و مجلس
 تعطیل میشود و قبل از شهریور حتماً باید وزارت فرهنگ
 کار خود را تنظیم کند و وسایل را فراهم کند باین
 جهت این لایحه را بمجلس آورده اند بودجه وزارت
 فرهنگ این نیست البته این موضوعی که جناب آقای
 فرهودی پیشنهاد کردند در بودجه وزارت فرهنگ نیست
 يك ارقام مفصلی هست و مخصوصاً امسال کمیسیون بودجه
 در نظر گرفته که طبقات بی بیضات را رعایت بیشتری
 بکند و در این قسمت قسمت عمده بودجه صرف در استان
 ها مخصوصاً در استانهای شهرستانها و دهات شده و
 حتی وجوه اوقافی هم باین قسمت اختصاص داده شده
 بنا بر این نظر آقای فرهودی در ضمن بودجه وزارت
 فرهنگ قطعاً تأمین خواهد شد و اینجا جای این
 پیشنهاد نیست اگر لطفاً پیشنهادشان را مسترد فرمایند
 که این لایحه زودتر تصویب شود کار به فرودی است
رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - عرض میکنم چون این در
 بودجه پیش بینی شده است در شورایی فرهنگ هم
 مذاکره شد يك عمل اوقافی هم بمحصلین بی بیضات
 هست و از همان محل هم میتواند تأمین شود خیال می
 کنم نظر آقای فرهودی هم تأمین شده است و موافقت
 میکنم

اضافی سال جاری. البته در سال جاری اعتبارات
 وزارت فرهنگ بیش از سال گذشته است و ممکن
 است این عبارت از این باشد که این لایحه برای
 تصویب آن مقدار اضافی است در صورتیکه چنین نیست
 کلمه کلمه اعتبارات وزارت فرهنگ و دانشگاه منظور
 است که قبل از اینکه تمام بودجه به تصویب مجلس
 برسد بتواند او را صرف کند و اضافه اعتباراتی که
 در بودجه است یعنی در گزارش کمیسیون بودجه از
 رقم ۲۲ تا ۲۷ مربوط بوزارت فرهنگ و دانشگاه
 است و یکی از مسائل مهم همان استخدام معلمین
 خارجی است برای دانشگاه های تبریز و خراسان و
 فارس که مخصوصاً رئیس بهداری استان هفتم که
 مسئول دانشگاه پزشکی است در این خصوص به
 بنده شخصاً پیشنهاداتی داده است که خود بنده جناب
 آقای وزیر فرهنگ عرض کردم و با این نظری هم که
 جناب آقای وزیر فرهنگ فرمودند مناقات ندادند ولی
 باید جستجوهای اولیه راجع به تعیین معلمین و استادان
 خارجی بکنند و آنوقت مطابق مقررات ترتیب استخدام
 آنها داده شود بنا بر این تقاضا میکنم که ماده واحده
 باین عبارت اصلاح شود - وزارت دارائی مجاز است
 کلیه اعتبارات سال جاری وزارت فرهنگ و دانشگاه
 را هم از حقوق و مزایا و غیره بترتیبی که هست
 بپردازد

را فراهم کند مجلس شورای ملی یکماه تعطیل میشود
 مجلس سنا هم تا نیمه مهرداد تعطیل خواهد بود
 پس بودجه کل ملکیتی که ما زیاد علاقه داشتیم تصویب
 شود و شب و روز صرف وقت کردیم متأسفانه گذشته
 از اینکه تا آخر مهرداد تصویب نخواهد شد آنوقت
 زمستان هم شروع میشود و بسیاری از کارهایی که
 وزارت بهداری باید انجام بدهد انجام نخواهد گرفت
 از طرف دیگر اشکال قانونی ندارد برای اینکه هم
 لایحه وزارت فرهنگ طبع و بین آقایان توزیع شده
 و هم لایحه وزارت بهداری را توزیع کرده اند و
 اعتباری هم که سابقه نداشته باشد ندارد (صدرزاده -
 با این اعتبارات هم کسی مخالف نیست) تقاضای من
 از آقایان اینست که بودجه وزارت فرهنگ و وزارت
 بهداری بترتیبی که در کمیسیون بودجه تصویب شده
 و بمجلس آمده و طبق لوابی که تقدیم شده طبع و
 توزیع شده تصویب بشود و به آقایان اختیار داده
 شود که بورد عمل بکنند (صحیح است) اگر ما
 امروز بودجه وزارت بهداری را هم ضمیمه این لایحه
 نکنیم دیگر وقت نخواهد رسید و میماند برای بعد
 از تعطیل مجلس و این خلاف نظر ما است بنا بر این
 استدعا میکنم از آقایان موافقت فرمایند که این دو
 بودجه بگذرد

آزاد - بنده مخالفم باین پیشنهاد
رئیس - آقای آزاد
آزاد - بنده نمیدانم آقایان چرا یک بدعتی
 بدی در مجلس میکنند از يك لایحه ای دولت
 آورده است راجع بموضوع معینی یعنی راجع
 به وزارت فرهنگ آن وقت يك دفعه
 یکی از آقایان پیشنهاد میکنند که يك لایحه دیگری
 که خود یعنی دیگر است بدون اینکه در اطراف آن
 بحث شود آنهم جزو این لایحه تصویب بشود بعقیده
 من این برخلاف اصول و برخلاف عده و برخلاف
 آئین نامه است لایحه ای که وزارت بهداری آورده اند
 ممکن است متضمن يك پیشنهاد مفیدی باشد که
 آقایان پیشنهاداتی بکنند و چون تصویب شد مفید
 واقع شود ما لایحه ای که آقای وزیر بهداری آورده اند
 میخواهید ضمن لایحه وزارت فرهنگ تصویب کنید من
 معتقد هستم که این خلاف اصول است (دکتر طباطبائی -
 فوریتش تصویب شده) کاری بفوریتش ندارم من
 دارم روی اصول صحبت میکنم من عرض میکنم که
 ضمن آن لایحه ممکن است پیشنهادات مفیدی بشود
 که اصلاً لازم باشد نه اینکه در ضمن لایحه وزارت فرهنگ
 لایحه وزارت بهداری را هم برداریم تماماً تصویب
 بکنیم بنده معتقد هستم که این برخلاف اصول پارلمانی
 است و آقایان نباید باین رای بدهند
رئیس - سه چهار پیشنهاد در این قسمت رسید
 یکی هم آقای دکتر معظمی پیشنهاد کرده اند که
 قرائت میشود یکی هم آقای دکتر کیان ماده ۱۱۳
 هم هست با تبصره مخالفی ندارد که بعنوان تبصره
 این قسمت گزارش وزارت بهداری را اینجا ضمیمه شود
 ولی بعنوان ماده واحده نمیشود چون گزارش رسیده
 حالا دو قرائت میشود (نبوی - بصورت تبصره اصلاح
 میکنم آقای رئیس)

یشتاه میکنم بنده از کلمه وزارت فرهنگ وزارت
 بهداری اضافه شود. دکتر معظمی
 ریاست محترم مجلس شورای ملی - اینجناب
 پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل ماده واحده اضافه شود.
 تبصره مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۲۹
 وزارت بهداری را بنحوی که از طرف کمیسیون بودجه
 تصویب شده است تصویب مینمایم که بموقع اجرا
 گذارده شود. دکتر کیان
رئیس - گمان میکنم این پیشنهادات نظایر
 ماده ۱۱۳ است ولی خود آقای نبوی هم موافقت
 فرمایند بعنوان تبصره (نبوی - موافقت) پس بعنوان
 تبصره قرائت میشود.
 تبصره - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۲۹
 وزارت بهداری را بنحویکه از طرف کمیسیون بودجه
 تصویب شده است تصویب مینمایم که بموقع اجرا
 گذارده شود. دکتر کیان
آزاد - همان کار را می کنیم بعنوان ماده واحده
 نمیشود بعنوان تبصره میشود. ماده ۱۱۳ خوانده
 می شود.
 ماده ۱۱۳ - طرح قانونی مطلبی است که از
 طرف نمایندگان مجلس لاقبل با امضای پانزده نفر
 پیشنهاد و در مجلس برپا میشود و رئیس پس
 از اعلام وصول آن در جلسه علنی آنرا بکمیسیون
 مربوطه ارجاع مینماید و طرح مزبور قبل از ارجاع
 بکمیسیون طبع و توزیع خواهد شد.
آزاد - تبصره اش را بخوانید.
 تبصره - نمایندگان و دولت نمیتوانند تصویب
 مطالب و موارد يك لایحه یا طرح قانونی یا گزارش
 را بعنوان طرح بالایحه بصورت ماده واحده پیشنهاد
 نمایند در این موارد هر مطلبی که بعنوان طرح بالایحه
 پیشنهاد می شود باید مواد تبصره های آن جزء
 طرح باشد.
دکتر کیان - اجازه میفرمایند؟
آزاد - آقا تمام بودجه ملکیت را نمی شود
 بعنوان تبصره بیارید.
رئیس - اگر از کمیسیون گزارش آمده باشد
 می شود.
آزاد - شما تمام بودجه ملکیت را میخواهید
 در يك تبصره و در يك جلسه بگذرانید، اینکه نمیشود
دکتر کیان - گمان میکنم که از نظر معنی
 و موضوع خود آقای آزاد از سایر آقایان اگر
 علاقه شان بیشتر نباشد کمتر نباشد که بودجه وزارت
 بهداری که شامل بکمیسیون افزایش هائی است که برای
 اصلاح شهرستانها و همینطور مرکز ضرورت دارد
 بموقع اجرا گذارده شود اما ایرادی که میفرمایند از
 جهت وارد نبود باین معنی کدر ماده ۱۱۳ و تبصره
 او گفته میشود که نمیشود يك لایحه ای را بعنوان يك
 کلمه اضافه کردن کلمه فلان لایحه این را در ضمن
 يك تبصره یا ماده دیگری گذارند مگر در موقعیکه
 همین آن لایحه ضمیمه آن پیشنهاد بشود بنده همین لایحه
 وزارت بهداری را نه تنها ضمیمه کردم بلکه همین تبصره

رئیس - توزیع هم شده ملاحظه نگرید؟
صدرزاده - گزارش کمیسیون بودجه
 منتشر شده
رئیس - آقای دکتر معظمی
دکتر معظمی - بنده پیشنهاد کرده بودم
 کلمه وزارت بهداری بعد از وزارت فرهنگ اضافه
 بشود چون هم گزارش آمده بود (مکی - وزارت
 جنگ را هم بنویسید بعد از وزارت بهداری و وزارت
 کشور را هم بگذارید بعد از وزارت جنگ بنده از آقای
 دکتر معظمی تعجب میکنم) تعجب نفرمایید اجازه
 بدهید عرض بنده تمام بشود این را که بنده پیشنهاد
 کرده بودم برای این بود که جزء ماده واحده در تبصره
 ماده واحده باشد بعد آقایان هم حق دارند راجع به
 وزارت بهداری حرف بزنند و هم پیشنهاد بدهند
 این بود که اصول رعایت میشود یعنی جنابانی هم می
 توانند پیشنهاد بدهند و حرف بزنند و مطلب هم یکی
 است ماده ۱۱۳ می گوید اگر موارد مختلفی باشد
 بنا بر این برای ما هیچ فرق نمیکند مهم از اینکه جدا
 باشد ما جدا گانه هم حاضریم طرح کنیم برای اینکه
 يك مطلب اساسی است که وزارت بهداری هم اضافه
 اعتبارش را خواسته است برای اینکه بیمارستانها را
 دائر کند بنده گمان نمیکند که این يك اصل بدی
 باشد آنچه که لازمه صرفه جویی بوده در اینجا ضمیمه
 است و این هم بطور جدا گانه می شود مطرح بشود
 و هم در يك ماده واحده هر طور مطرح شود ماحرنی
 نداریم در آئین نامه مواد مختلفی را گفته است و اینجا
 مطلب هر دو یکی است اضافات بهداری و اضافات فرهنگ
 را مجلس شورای ملی اجازه می دهد که بپردازند
یکتفراز نمایندگان - فرمایند لایحه بهداری
 قرائت شود
رئیس - ماده واحده ای که دولت پیشنهاد
 کرده است خوانده میشود.
 ماده واحده - مجلس شورای ملی - بودجه سال ۱۳۲۹
 وزارت بهداری را بنحوی که از طرف کمیسیون بودجه
 تصویب و بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده است تصویب
 می نماید که بموقع اجرا گذارده شود
رئیس - این فوریتش تصویب عده گزارش هم
 منتشر شده آقای مکی صحبتی دارید؟ (مکی - بنده
 مخالفم) فرمایند.
مکی - بنده از لحاظ اصول و مقررات پارلمانی
 و آئین نامه ای که برای تنظیم کارها در مجلس تنظیم
 شده است با این تبصره ای که فعلاً آقایان پیشنهاد
 کرده اند و مطرح شده بدلائلی که عرض میکنم مخالفم
 يك لایحه ای که جزو دستور قرائت میگردد قبلاً آقایان
 نمایندگان آن لایحه را مطالعه کرده اند جمع و خرج
 بودجه آن وزارتخانه را سنجیده اند وقتی که جزء
 دستور قرائت گرفته میتوانید که مخالفت بکنند موافقت
 بکنند میدانند چرا مخالفند و با چرا موافق ما اینجا
 نشسته ایم یکم تبصره ای را می آورند که بعد از کلمه
 وزارت فرهنگ وزارت بهداری هم اضافه شود یکی
 دیگر از آقایان ممکن است فردا پیشنهاد بدهد که
 وزارت جنگ هم اضافه شود وزارت کشور هم اضافه

هو (صحیح است) یکی دیگر میگوید که وزارت خارجه هم اشتهاد شود.

رئیس - آقای مکی تمام بکنید من هم مقیدم دارم که جدا گانه مطرح شود.

مکی - بسیار خوب بنا بر این يك سابقه بدی در مجلس گذاشته میشود که آقایان نمایندگان ندانسته و چشم بسته بخواهند بيك چیزی که جزو دستور نبوده ولی بدهند این از لحاظ اصول و مقررات پارلمانی صحیح نیست و چون جناب آقای رئیس فرمودند که من هم با نظر شما موافقم خانم می‌دمم مرا بفرمایند خوشبختانه دردم خودم تمام ریاست هم متوجه این موضوع شده اند ممکن هم هست که لایحه وزارت بهداشت هم يك لایحه مفیدی باشد ولی چرا می‌خواهند با تبصره پیشنهاد بکنند این برخلاف اصول است ما نمی‌توانیم موافقت بکنیم.

رئیس - این يك لایحه مستقلی است موافق و مخالف هم اسم نویسی کرده اند با ماده ۱۰۸ هم مخالف است ممکن است آقایان نیصاحت تأمل کنند این را ما می‌گذاریم برای بعد پیشنهاد دیگری قرائت میشود پیشنهادی که سابقه خدمات فرهنگی کسانی که در مدارس غیر دولتی انجام وظیفه کرده و بعد آنها مدارک متعلقه دولتی شده اند در ترفیع قانونی آنها منظور شود. ناظر زاده

رئیس - این مربوط به لایحه نیست پیشنهاداتی که وارد نیست فقط قرائت می‌کنیم پیشنهاد دیگری قرائت میشود پیشنهاد می‌کنم دانش آموزانی که دانشسرای مقدماتی را طی کرده و با رتبه آموزگاری مشغول کار و بعداً لیسانس شده اند می‌توانند طبق آخرین حقوق رتبه خود را تبدیل به رتبه دبیری نمایند ناظر زاده

رئیس - این هم وارد نیست يك پیشنهاد دیگر قرائت می‌شود پیشنهاد میکنم این تبصره ضمیمه ماده واحده شود تبصره - وزارت فرهنگ مکلف است اساتید خارجی که برای دانشگاههای شیراز و مشهد و اصفهان لازم است استخدام نموده برای دوره تحصیلی سال جاری آماده خدمت نماید و بعد قانون آن را به مجلس بیاورند. معدل

رئیس - این هم وارد نیست پیشنهاد دیگر قرائت میشود پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل باده واحده اضافه شود تبصره - وزارت فرهنگ مکلف است مقدم بر سایر قسمتها مقدمات تعلیمات اجباری افراد ایلات و عشایر را فراهم نماید. خسرو قشقانی

رئیس - این پیشنهاد هم وارد نیست خسرو قشقانی - وقتی بودجه يك وزارتخانه ای مطرح است اینها وارد است.

رئیس - این را هم آقای وزیر فرهنگ قبول می‌فرمایند که در نظر بگیرند پیشنهاد دیگری قرائت شود. (شرح ذیل قرائت شد) پیشنهاد میکنم نواقص دانشکده پزشکی تهران مرتفع شود و برای تدریس لاقط یا صدف داوطلب در اول سال تحصیلی خود را حاضر نماید. دکتر جلالی

رئیس - این هم وارد نیست دکتر جلالی - وارد است این مربوط به وزارت فرهنگ است بیمارستانها جزو دانشگاه است و بودجه دانشگاه هم ضمن بودجه وزارت فرهنگ تصویب میشود اجازه بفرمائید بدهم عرض کنم همه آقایان از این گله دارند که چرا طبیب کم است و خوب عمل نمیشود این علت مهمش بر حسب احصائیه و آمار دقیق این کشور حداقل محتاج به پانزده هزار طبیب است در صورتیکه حالا بیش از دو هزار طبیب نداریم دانشکده پزشکی در سال بیش از هزار نفر داوطلب دارد ولی در حدود دویست الی دویست و پنجاه نفر بیشتر نمیتواند بپذیرد اجازه بفرمائید عرض کنم محصلین آمدند جمع شدند از رفتن به مدرسه خودداری کردند در مجلس در کمیسیون که بر حسب دستور آقای رئیس آقای دکتر معظمی هم تشریف داشتند ما تمهید کردیم که وسایل تحصیل آنها را برای سال آتی فراهم بکنیم و باین ترتیب آنها از آن تجمع خودشان صرف نظر کردند (صحیح است) و برای این که شما طبیب ندارید و هزار نفر داوطلب در هر سال هست بینه خواستیم در ابتدای امر هزار نفر بشوییم ولی لاقط برای یا صدف نفرجا تأمین بشود جناب آقای دکتر صالح هم اینجا تشریف دارند و ازمان دارند که این واجب است و بسیار کار لازمی است که نواقص دانشکده پزشکی تهران را آقای دکتر جزایری قبول بفرمایند و رفع بکنند بیمارستانها و لابراتوار و سایر چیزها را طوری تکمیل بفرمایند که بشود یا صدف داوطلب در امسال گرفته شود. (احسن)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ وزیر فرهنگ - نظر آقای دکتر جلالی از نظر تکمیل دانشکده پزشکی تهران و ساختمان و توسعه سازمانش نظر بسیار صحیحی است ولی بنظر بنده اشکال دارد اولاً دانشکده پزشکی بدون داشتن يك بودجه اضافی نمیتواند وسائلش را تکمیل بکند و ثانیاً بدهم متوجهم بعضی اینکده هم خرجها را در تهران بکنیم و دانشکده پزشکی تهران را تکمیل بکنیم خیال میکنم خود آقای دکتر جلالی هم موافقت باین که اگر بودجه باشد صرف دانشگاههای شهرستانها بکنیم و آنها را تکمیل بکنیم بهتر است (صحیح است)

دکتر جلالی - اگر ابتکار را هم بکنید هر دو ناقص خواهد شد آشتیانی زاده - که همه اش ناقص باشد و يك طبیب حسابی از هیچ جای مملکت بیرون نیاید. رئیس - آقای نبوی

نبوی - این نظری که آقای دکتر جلالی اظهار کردند امسال در ضمن بودجه بیشتر از هر سال که يك دانشکده پزشکی شده مبلغ صفای برای ساختمان و مبله برای خرید لوازم و تمام آن چیزی که مورد احتیاج است برای تشکیلات دانشکده پزشکی در ضمن بودجه دانشگاه در نظر گرفته شده و این پیشنهاد را بنده تقاضا میکنم که پس بگیرد که این کار زودتر انجام بشود.

رئیس - آقای وزیر بهداشت وزیر بهداشت (دکتر جهان شاه صالح) - نظر باینکه بنده سمت ریاست دانشکده پزشکی را دارم موظفم که راجع به دانشکده پزشکی چند کلمه عرض بکنم خدمت آقایان میچکس منکر نیست که دانشکده های ولایات بایستی تکمیل شود ولی بنده به آقایان عرض میکنم که دانشکده های پزشکی در ولایات دروغ است بدینی معنی که بنده خودم پارسال رفتم برای افتتاح آنها فقط يك نابالوئی است که آموزشگاه داشته و روش نوشته شده دانشکده فقط جنبه تظاهر دارد و ابداً معلم وجود ندارد بایستی از خارجه استادی برای آنها استخدام کرد در تهران استاد بقدر کفایت وجود ندارد آنچه که در تهران است باید فرستاد و آنچه که نیست باید از خارجه آورد (صحیح است) عرض کنم بنا بر این صحبت درباره دانشکده پزشکی ولایات البته صحیح و لازم است ولی در مرکز تمام وسایل دانشکده پزشکی اینجا را کوچک نگهداشتن بعقیده بنده کار خوبی نیست هر سال هزار نفر هزار و پانصد نفر محصل شاید همانطور که آقای دکتر جلالی فرمودند وارد هم هستند و خودشان از استادان دانشگاه هستند داوطلب هستند ولی ما بیش از دویست نفر نمیتوانیم بپذیریم و وضعیت فعلی دانشکده طوری است که این ۲۰۰ نفر را هم طبیب صحیح نمیتوانیم بیرون بدهیم چرا برای اینکه انفی تأثیر ساخته نشده لابراتوار ساخته نشده بیمارستانهای شهر باندازه کفایت نیست بنا بر این این موضوع را بنده مختصر عرض کنم که دانشکده پزشکی تهران باید مورد توجه آقایان قرار بگیرد و دانشجویان محتاج بحکمک آقایان هستند.

رئیس - همانطور که گفته شد این پیشنهاد آقای دکتر جلالی وارد نیست پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود (شرح ذیل قرائت شد) پیشنهاد میکنم دوایر فرهنگی بلوچستان به نمایندگی اداره آمار شناسنامه برای دانش آموزان داوطلب در بلوچستان صادر و بلافاصله آنها را در کلاسهای دایر بپذیرند و نقاطی که در بلوچستان فاقد کلاس آموزش است از تاریخ تصویب این قانون وزارت فرهنگ مکلف است دبستانهای سه کلاسه تأسیس نماید مهدی ارباب

رئیس - اینها را با خود آقای وزیر فرهنگ مذاکره بفرمائید تا ترتیبی بدهند.

مهدی ارباب - اجازه بدهید توضیح عرض کنم رئیس رای گرفته نمیشود بچه های بلوچ را در کلاسهای دایر دبستانها در بلوچستان نمی‌پذیرند باین عنوان که شناسنامه ندارند ادارات آمار هم در آنجا وجود ندارد بلانگلیفند استعدا کردم اجازه داده شود همان دوایر فرهنگی بنمایند کی از طرف اداره آمار شناسنامه صادر کنند تا بتوانند آنها را بپذیرند و از طرفی قسمت دوم

پیشنهاد بنده این است که در آنجهاماتی که کلاس وجود ندارد دبستانهای سه کلاسه تأسیس کنند حالا اگر ولود هست بپذیرید اگر نیست که عرضی ندارم بپذیرید.

رئیس - دولت توجه کند زودتر اداره آمار در تمام نقاط بلوچستان دایر کند و بر مردم شناسنامه بدهد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم يك آموزشگاه عالی بهداشتی در بابل تشکیل شود دکتر جلالی

رئیس - وارد نیست پیشنهاد میکنم بفرمائید وارد نیست پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در تأسیس مدارس جدید مدارس حرفه ای مقام بر مدارس دیگر باشد عماد تربیتی

رئیس - آقای عماد تربیتی عماد تربیتی - عرض کنم که بعقیده بنده معایب هر کشوری را بایستی که در فرهنگ آن کشور جستجو کرد و معایب کشور ما هم عبارتست از این فقر عمومی و عبارت از این هجومی است که مردم به ادارات دولتی می‌آورند و بهیچوجه دولت قادر نیست که متویات خودش را اجرا کند و کارمندان زائد را اخراج کند این بدبختی از بی هنری است این است که بنده درخواست کردم که در تأسیس مدارس جدید مدارس حرفه ای مقدم بر مدارس معمولی باشد البته بنده بطور کلی مدارس حرفه ای گفتم که يك حرفه ای بیاموزد هم از صنعت و کشاورزی که يك هنری را بیاموزد (صحیح است) (آشتیانی زاده - ولی سواد پیدا نکنند و بیسواد باز بیایند) در کشور ما همه چیز هست کارگر هست دهقان هست ولی کاردان نیست بنده پیشنهاد کردم که مدارس تأسیس بشود که کار با شغاف یاد بدهد یک دخترتری که بیدرسه میرود و فرانسه یاد بگیرد و خیاطی را که جامه اش را بتواند بدوزد نمی‌آموزد يك چرخ خیاطی در مدارس در دبیرستانها نیست و مدارس حرفه ای وجود ندارد بسیار کسانی هستند که صنعت کردند نجار یا خیاط هستند آهنگر هستند و میخواهند همان حرفه پدری خودشان را بیاموزند مطلقاً مدارس که آن حرفه را بآنها بیاموزد وجود ندارد تمام کارمندان ادارات و کارمندان زائد و اشخاص بی هنر برای کشور تهیه میشود این نقص در کشور ما هست این است که بنده پیشنهاد کردم که مدارس حرفه ای بمانند هنر مهم از کشاورزی و صنعتی مقدم بر تأسیس سایر مدارس باشد و استعدا میکنم مورد توجه و قبول آقایان قرار بگیرد (صحیح است)

فرامرزی - بنده مخالفم با این پیشنهاد رئیس - آقای وزیر فرهنگ وزیر فرهنگ - بنده با پیشنهاد آقای عماد تربیتی مخصوصاً با آن اصلاحی که ضمن بیان ایشان فرمودند کلمه حرفه ای و کشاورزی هم اجازه بفرمائید اضافه بشود و کاملاً موافقم برای این که غالباً کلمه

حرفه ای اصلاح شده برای مدارس صنعتی و کشاورزی باید باین پیشنهاد اضافه شود و نظر وزارت فرهنگ هم در اصلاح برنامه همین تصویب مدارس حرفه ای و کشاورزی است و بنده شخصاً این قسمت را قبول میکنم اما آنچه را که آقای دکتر صالح فرمودند نظر ایشان هم هیچ مباینتی با عرایض بنده نداشت دانشکده پزشکی تهران هم باید تصویب بشود منتھی آن هم بایستی بودجه اش تأمین شود و همین طور دانشکده پزشکی شهرستانها باید تأسیس شود و حالا رو بتأسیس است و تکمیل بشود و همینطور که فرمودند استادانش از خارجه استخدام بشوند (صحیح است)

رئیس - آقای فرامرزی فرامرزی - عرض کنم فکر این که يك کاری باید کرد که مدارس فقط نوکر تربیت نکنند از خیلی وقت در این مملکت است و فکر اینکه در مدارس يك کلاسهای حرفه ای ایجاد بشود این از خیلی قدیم هست روش حرف زده شده و بعضی اوقات هم عمل کرده اند اما این آن راهی که آقایان می‌فرمایند نبوده اولاً این پیشنهادات که مدارس حرفه ای با کلاسهای حرفه ای مقدم باشد اینجا نیست مقدمی گرفتن الف و ب است (آشتیانی زاده - صحیح است) کلاسهای ابتدائی که در دهات دو کلاسه سه کلاسه باشد و مردم سواد خواندن و نوشتن یاد بدهم مقدم است (صحیح است) ثانیاً باید وزارت فرهنگ نظردر کلیه برنامه فرهنگی بکند در جای دیگر دنیا مدارس چند شکل است مدرسه در این حال که شاگرد را تربیت میکنند و معلومی باو یاد میدهند زندگی هم همراهش هست در امریکا بعضی مدارس هست شاگرد ها خودشان هم زراعت میکنند خودشان بنائی میکنند خودشان ماشین سوار میکنند و ماشین راه می‌اندازند خودشان بازار دارند با هم معامله میکنند بالاخره اصول زندگی همراه درس هست این جور نیست که شما مدرسه درست بکنید چون من خیاطم بصر من هم نوی آن مدرسه خیاطی یادش بدهند این راه نیست راهش این است که وزارت فرهنگ مدارس دنیا را مطالعه بکند امروز در دنیا دو برنامه هست یعنی نه امروز شاید بعد از جنگ دوم تغییر کرده بعد از جنگ بین المللی اول که در برنامه در دنیا معروف بود یکی اسمش برنامه قدیم و یکی اسمش برنامه جدید بود برنامه جدید برنامه ایست که در امریکا در زاین و در روسیه شاگرد تربیت میکنند و اینها برنامه های مفصلی هستند که مطالعه کرده اند اوضاع مملکتشان را و مطابق آن برنامه مدرسه ای درست کرده اند و برنامه قدیم برنامه فرانسه است و يك برنامه هائی هم است بین این دو برنامه مثل برنامه آلمان و اتحادی برنامه انگلیس اینها اینطوری نیست که همینطوری بنشینند فکر میکنند که برای نجاری يك کلاس تأسیس بکنند باید وزارت فرهنگ يك مطالعه اساسی در برنامه اش بکند برنامه های دنیا را رویم بریزند وضع مملکت را در نظر بگیرند و يك برنامه ای درست کنند اینکه آقای وزیر فرهنگ فرمودند قبول میکنم نه از لحاظ این پیشنهاد است از لحاظ این است که وزارت فرهنگ مطالعه خواهد کرد مدارس متناسب با این

رئیس - آقای وزیر فرهنگ - آقای فرامرزی يك بحث بسیار مهمی را مطرح فرمودند که بسیار صحیح و اساسی است که متأسفانه بواسطه نداشتن وقت بنده نمیتوانم يك مطالب مهمی را که راجع باین موضوع است بمرض نمایندگان معترم برسانم بنده قبل از این که افتخار خدمت در وزارت فرهنگ را بیهوده داشته باشم دوسال در سازمان برنامه بودم و در آنجا تصدی برنامه فرهنگی بودم همان طور که آقای فرامرزی فرمودند و الان (اسلامی - چند سال در برنامه) دو سال (اسلامی - برنامه چند ساله است) قبل از اینکه برنامه ۷ ساله بوقوع اجراء بیاید بهیئت عالی برنامه که تشکیل شد بنده افتخار عضویت آن را داشتم همین طور هم مطالعات اساسی شد و این موضوع مورد توجه بنده بود بنده از روز اول که تماس با کارمندان وزارت فرهنگ گرفتم این نواقص و نظریاتی را که آقای فرامرزی فرمودند با اطلاعات رساندم و مشغول کار هم شده ایم فرمایشات آقای فرامرزی بهیچوجه با پیشنهاد آقای عماد تربیتی منافاتی نداشت برای اینکه بهیچوجه در آنجا مقصود اجباری عملی بشود مقصود از برتری دادن و رجعت دادن تعلیمات حرفه ای و کشاورزی منظور برتری دادن این تعلیمات بتعلیمات متوسطه بوده و این يك موضوعی است که کاملاً مورد مطالعه بود و همسایه طوری که فرمودید بدون مطالعه اقدامی نخواهد شد بنا بر این قبول کردن و تصویب شدن پیشنهاد ایشان با نظر جناب عالی منافاتی ندارد و بنده کاملاً قبول دارم و نظر جناب عالی هم از جهة تعلیمات اجباری کاملاً مراعات خواهد شد

فرامرزی - بفرمائید مطالعه من کنم و عمل میکنم رئیس - آقای تربیتی این اظهارات آقای وزیر فرهنگ شمارا قانع کرد و حالا پیشنهاد خودتان را استرداد میکنید برای بگیریم؟ عماد تربیتی - آقای وزیر فرهنگ قبول کردند وقتی که قبول کرده اند تصویب شده است اظهارات آقای فرامرزی هم مورد نداشت و بیانات بنده را ایشان تحریف کردند بنده نگفتم که مدارس ایجاد نشود مدارس بقدر کافی داریم پیشنهاد کردم که مقدم باید مدارس حرفه ای باشد رئیس - رای گرفته میشود پیشنهاد آقای عماد تربیتی آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر بر خاستند) تصویب شد (آشتیانی زاده - این مجلس با فهم مردم مخالف است) (زنك رئیس) پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد) پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل باده واحده ضمیمه شود

بهره - وزارت فرهنگ مکلف است در برنامه
معلمی تجدید نظر ننهد اساس تعلیم و تربیت جوانان
مرا بر پایه هدف ملی ما بگذارد یعنی تعلیم و تربیت
صلی آنهام و وقت احتیاج مامول
رئیس - این یک چیز گنگی است یکدفعه قرائت
میشود آقایان توجه فرمایند

رئیس - فرمایید آقای معلم ولی نیدان این
چه چیزی است که رای بگیری
معلم - هر وقت که بودجه وزارت فرهنگ
مطرح میشود و مجال هست که راجع فرهنگ صحبت
شود و یا این کارهای روزانه و مبارزات مجال نمی
دهد که راجع بمنویاتمان یک وقت یک صحبتی را باز
بکنیم و بیاییم رویش صحبت بکنیم باید از این فرصتها
استفاده بکنیم و راجع باین کارها صحبت بکنیم هر
وقت هم که بودجه مطرح میشود از ترس این که مبدا
تصویب نشود میخواهند با عجله بگذرانند بنده می
بینم که مذاکره مجلس شورای ملی در درجه اول روی
دخل و خرج مملکت است در حالی که تصور می کنم
بحث در روی برنامه مقدم بر بحث روی دخل و خرج
مملکت است شاعر زندگی داخلی خودتان فکر بکنید
آیا اینقدر که روی خرج روزانه زندگیتان بحث می کنید
و فکر میکنید این راه بهتر میدانید یا بحث روی تعلیم و تربیت
اولادتان و هدف آنها که برای چی تربیت شود در اینجا
به بنده میفرمایند از عبارتش چیزی نمی فهم شاید عبارتش
خوب نباشد اصلاح فرمایند من عرض میکنم باید این
دولت مکلف باشد بنشیند به بیند که هدف ملی ما

چیت که میخواهیم برویم برنامه تحصیلات جوانان
مارا روی آن تنظیم بکنند (آشنایی زاده - حرفه ای)
کار حرفه ای ندادم شما تلاشی یک آدم دیگر را سر
یک نفر دیگر در می آورید یک چیزی تصویب شده حالا
دارید حساب تصفیه میکنید بنده عرض میکنم باید
بفهمیم به بینیم رو بکدام طرف میخواهیم برویم باید
وزارت فرهنگ نشان بدهد که ما سالی چند تا از جوانان
بیرون میدهم از این مدارس - چند تا پیش از ادارات
میخواهد چند تا پیش را برای زراعت میخواهد برای
حرف و کارهای دیگر چند میخواهد آنوقت مدارس
واری آنها قسمت بکنند تقریباً یک قسمت از مطالب
بنسرا آقای فرامرزی بیان کردند من نتوانم این است
که میگویم در ضمن تیرماه دولت مکلف باشد که
این موضوع را در نظر بگیرد و این کار را آماده بکند
و یک روزی این برنامه را بیاورد بکمسیون طرح کند
و بعد مجلس شورای ملی آنرا تصویب بکند برای اینکه
هر روز با هوش شدن کابینه و هوش شدن وزیر فرهنگ
هوش شدن رئیس تعلیمات این برنامه اساسی تعلیماتی
هوش نشود و آنوقت افراد و جوانانی که مشغول تحصیل
هستند معیر هستند که وارد کدام رشته بشوند کدام
شعبه بشوند و از آن راه بنصورت بدرسند اما اگر این را
میدانید که کلاً ما از فهم امروزی این اوضاع و احوال
خارج است تا ما اینها را ندانیم همینطور باید نوی
کلام بگویم بسیار خوب این را پس بگویم ولی
اگر میدانید که یک روز باید وارد این مطالب بشویم که
از همین حالا شروع بعمل کنید

رئیس - این وظیفه خود دولت است که این
کارها را بکنند این وظیفه و کیل نیست این کار مال قوه
مجریه است آخر آنهم تکلیفی دارد از سوی فرمایند
لوری - پیشنهاد آقای معلم مطالبی بود بسیار
اساسی و لازم و حتماً هم بایستی آقای وزیر فرهنگ در
نظر بگیرند این پیشنهاد را در آینده صلی کننولکن
یک موضوعی را آقایان در نظر نمی گیرند که حالا
مجلس ستامهست مطابق آیین نامه مشترک مطابق
نس قانون اساسی حالا دو جور کار باید بکنیم یکی امور
مالی و بودجه ای را رسیدگی کنیم تیرماه هائیکه خودش
موضوع قانونی است و قانون معینی دارد ما نمیتوانیم
آنها را ضمیمه بکنیم در لایحه تفرغه گرمی که در
جلسه گذشته اینجا تصویب شد باز آنجا دو تبصره
ضمیمه شد در مجلس سنا آنها را جدا کردند
و رویش رای نگرفتند گفتند اینجا بصورت
قانون خاصی باید تصویب بشود پیشنهاد هائیکه
آقایان در اینجا دادند و رویش هم صحبت کردند و
موضوعات مهم و ضروری هم گفته شد اینها همه موضوعاتی
است که احتیاج به قانون خاصی دارد و ضمیمه این لایحه
که صرفاً مالی و بودجه ایست نمیشود کرد همچنین است
پیشنهادیکه حضرتعالی فرمودید که مکلف بسیار
اساسی و مهمی بود که حتماً هم میدانم وزارت فرهنگ
در نظر خواهد گرفت ولی قطعاً نمیشود که آنرا ضمیمه
این لایحه بکنید و بمجلس سنا بفرستید این را در آنجا
باز تکلیف خواهند کرد و یا رای نخواهند داد اینرا
خواستیم مقام ریاست مسبق باشند که این عمل دیگر
تکرار نشود

دکتر معظمی - ایشان جواب آقای مددرا
ندادند و تقریباً بعنوان اخطار نظامنامه ای مطالبی را
تذکر دادند
رئیس - ایشان بعنوان مخالف با پیشنهاد صحبت
کردند اخطار نکردند
دکتر معظمی - اگر میخواهید برای بگیری
بنده عرضی داشتم
رئیس - رای نمیگیریم چون وارد موضوع نیست
پیشنهادات زیادی رسیده است آنها هم همینطور است
مثلاً آقای کشاورز صدر پیشنهاد کردند که ایلات که
کوچ میکنند وسایل تعلیم و تربیتشان در بین راه
فراهم شود آخر این دولت وظیفه اش چیست قوه
مجریه یک تکلیفی دارد و قوه مقننه یک تکلیف دیگری
کشاورز صدر - حالا که نوبت رسیده این
جوړد ؟
رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود
ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم
صورت ریزانه بودجه را آقای وزیر فرهنگ قبل از
رای نهائی تقدیم مجلس نماید
عباس اسلامی
رئیس - این وارد نیست
اسلامی - آقا این خیلی هم وارد است باید
توضیح عرض کنم
رئیس - فرمایید توضیح بدهید
اسلامی - بنده اول پیشنهاد دیگری نوشته
بودم بطور پیشنهاد نوشته بودم که وزارت فرهنگ

متصل شود فکر کردم که آقای رئیس اجازه نمیدهند که
بنده توضیح بدهم (نورالدین امامی - همان اولی خوب
بود) آن پیشنهاد را بنده پاره کردم برای این قسمت
دلالتی داشتم که یک به یک تقداری را آقای فرامرزی فرمودند
و به تصداری در پیشنهاد آقای تربتی بود که خودم هم
رای دادم تصویب شد دیگر بحث نکنیم این وزارت
فرهنگ همانطوریکه در سه ماه پیش در نطق خودم
عرض کردم فقط کارمند اداری بیرون میدهم مثل یک
ماشین موتوری بنا بر این تصمیم ندارند آقایان ملاحظه
فرمایند بیست سال دیگر با این فارغ التحصیلهای
هرساله چند ما کارمند دولتی خواهیم داشت این است
که بایست تا چهار سال یک کلاسهای
آموزش خواندن و نوشتن را بیاوریم بعد کلاسهای
حرفه ای باشد آقایان شاید جبر و مثلثات خوانده باشند
چه قضایائی با داناتان هست بنده اصلاً آنوقت هم یادم
نبود چه برسد به الان وزارت فرهنگ باید کار حرفه ای برای
مصلحت ایجاد کند ولی نه با بصورت نه این ترتیبی که اصلاً
بدرد نمی خورد مگر اینکه بیاییم اصلاً تعلیم و تربیت
را عوض بکنیم اما این پیشنهادی که بنده کرده ام
در دوره یازدهم لواهی که راجع فرهنگ و بهداشت
می آمد آقایان برای اینکه افکار عمومی این موضوع
را متوجه هستند کمال میل و علاقه را نشان میدادند
که تصویب بشود در همان دوره یازدهم یک چنین
لایحه ای آورند که دو سه میلیون اضافه اعتبار برای
وزارت فرهنگ پیشنهاد شده بود ولی سرتاسر سازمان
که بزرگترین متعلقه ایران شاید باشد یاد ردیف
بزرگترین مناطق از حیث آبادی باشد (یکی از
نمایندگان - بزرگترین منطقه ایران نیست) از حیث
آبادی عرض کردم ما که ندیدیم یک کلاس جناب
آقای وزیر فرهنگ اضافه شود این پیشنهادی را که
کردم منظور این است که پس از خانه مذاکره
خواهد رفت بمجلس سنا شاید یکی دو سه روز معظمی
داشته باشد در این چند روز در صورتیکه میخواهد
در شهرستانها اصلاح بکنید یا کلاس اضافه بکنید
بمجلس بدهید که ما اطلاع پیدا بکنیم تا ما مستحضر
باشیم چه می خواهید بکنید بطور کلی آقا این
نمیشود در وزارت فرهنگ بعضی مأمورین گفته کاری
که آنجا هستند بنده میدانم هر چه از این بودجه ها
تصویب کنیم ببرد مردم نمی خورد بنده آنوقت می کنم
لایحه وزارت بهداشتی مطرح بود نبود عرض میکنم
این قبیل لواهی خیلی خوب است اما این قبیل بست
های ریاست بهداری شهرستانها یک نوع نان دانی
است برای رئیس مربوطه که دولت مکلف است یک پولی
بدهد به آقای رئیس بهداری و آن رئیس بهداری دواها را هم
میفرشد و ببرد نمیدهد متأسفانه آنوقت بنده نبودم
که این مطالب را بگویم و فعلاً این پیشنهاد را پس
می گیرم ولی آقایان توجه داشته باشند که این
پول را که می گیرند در شهرستانها ببرد کاری
نمیخورد؟
رئیس - یک پیشنهاد دیگر قرائت میشود
پیشنهاد میکنم جمله دانشکده های شهرستانها
مدکور در ماده واحده بکامه دانشگاه و دانشکده ها
تبدیل شود دکترا عبدالله معظمی

رئیس - آقای دکتر معظمی
دکتر معظمی - عرض کنم که بنده قبل از
اینکه از این پیشنهاد دفاع کنم دو موضوع بود که
میخواستم عرض برسانم یکی راجع به قسمت دانشکده
پزشکی بود که در کمیسیون بودجه دوازده میلیون
تومان اضافه بر مبلغ پیشنهادی بدانشکده پزشکی
کسک شده که برای رفع نواقص و مخصوصاً بصرف
تکمیل نواقص ساختمان بیمارستان پانصد تختخواهی
برساند یکی هم در موضوع پیشنهادی که آقای
معدل فرمودند یک مختصری میخواستم عرض بکنم
پیشنهاد ایشان بسیار صحیح بود منتهی میخواستم عرض
کنم که این از وظایف شورای عالی فرهنگ و شورای
دانشگاه است که راجع باین موضوع توجه بکنند و
مخصوصاً جلب نظر آقای وزیر فرهنگ را می کنم
که شورای عالی فرهنگ با وجود اینکه یک اخصاص
بصیری در آنجا هستند برخلاف انتظار آن وظیفه
اصلی خودشان را انجام ندادند (صحیح است) و
تحصیل کرده های این مملکت حق دارند بگویند که
این شورا دیلم های اینها را ارزشش را از بین
برد هر کسی دو ماه تحصیل کرده بود سه سال تحصیل
سکونه بود اینها را آمدند لیسانس کردند و این
بزرگترین ضربتی بود که به تحصیلات زدند اما
پیشنهادی که بنده دادم وزارت فرهنگ پیشنهاد کرده
است که اضافه اعتبار بخود وزارت فرهنگ داده بشود
و دانشکده شهرستانها در صورتی که دانشگاه تهران
هم جزء وزارت فرهنگ است و مخصوصاً دانشکده
پزشکی هم هست باین جهت بر این قسمت پیشنهاد
افزافه کردم که بعد از کلمه وزارت فرهنگ اضافه
شود دانشگاه و دانشکده ها
وزیر فرهنگ - بنده هم قبول کردم و باین
پیشنهاد موافقم
صدرزاده - بنده مخالفم اجازه بدهید در این
باب توضیح بدهم
رئیس - آقای صدرزاده فرمایید بنشینید و
بعد از آقای وزیر فرهنگ صحبت فرمایید
آشنایی زاده - بنده اخطار دارم طبق ماده
۲۰۷ آقای صدرزاده آنجا (اشاره به مدلی مخصوص
وزرا) حق ندارند بنشینند
وزیر فرهنگ - بنده خودم نمی توانم تصور
این را بکنم که کمیسیون بودجه یک ارقامی را با
یک ترتیب صحیح و دقیقی تصویب کرده باشد و
بشود از آن ارقام تجاوز کرد آنچه را که برای
شهرستانها تصویب شده برای شهرستانها خواهد بود
و آنچه که برای تهران است برای تهران خواهد
بود و همانطور که در ماده واحده پیشنهاد شده
طبق تصمیم و تصویب کمیسیون بودجه ارقام صرف
خواهد شد
پیراسته - آقای رئیس اول بنده اجازه گرفته ام
رئیس - این تشخیص با شما نیست بامن است
آقای صدرزاده فرمایید
صدرزاده - عرض کنم بحضور مبارکاتان
که جریان این طرز است که همیشه امور در مرکز
یعنی در تهران تمرکز پیدا کرده است ما دیگر

در ضمن تصویب قوانین بیش از این نباید یک
مزایائی برای پایتخت منظور بکنیم (صحیح است) و
شهرستانها را معرور بکنیم بنده نظرم هست که موافقی
که میخواستند قانون دانشگاه شهرستانها را بگذرانند
در آنجا یک مخالفتها می شد بعد آمدند در آنجا
پیشنهاد کردند که اساتیدی که از دانشگاه تهران
لازم بود بروند شهرستانها دو برابر حقوق بگیرند
بنده میدانم این چه نظری است اگر یک استادی
در تهران میخواهد انجام وظیفه بکند بایک مبلغ
معین ولی وقتیکه میخواهد برود در شهرستان یعنی در
یک نقطه دیگر از وطن خودش خدمت بکند باید
دو برابر حقوق بگیرد ما در اینجا تصویب میکنیم که
این چیزی که در بودجه کمیسیون بودجه تصویب کرده
است این را وزارت فرهنگ مصرف بکنند در اینجا
نوشته شده است وزارت فرهنگ در دانشگاه تبریز
تکمیل لوازم فنی و استخدام معلمین خارجی برای
دانشکده های پزشکی مشهد و شیراز و اصفهان و در
اینجا بهیچوجه من الوجوه راجع به تهران ذکر نشده
یک مبلغ مختصری هم در بودجه هست و برای این
دانشکده های جدید التاسیس که احتیاج بوسایل دارند
احتیاج بمعلمین خارجی دارند بنده میدانم چرا می
خواهید این را هم بطهران بدهید و این پیشنهاد
حضرت مستطاب عالی باعث میشود که این بودجه ناچیز
هم صرف خود تهران بشود بنا بر این این چند تا
دانشکده که در ولایات هست همانطور ناقص خواهد
ماند بنده تقاضا میکنم که از این پیشنهادتان صرف نظر
فرمایید
دکتر معظمی - آقای صدرزاده ایشان
یک سوء تفاهمی حاصل شده در عنوان بودجه ملاحظه
فرمایید در بودجه در تحت عنوان وزارت فرهنگ
نوشته شده وزارت فرهنگ و دانشگاه دو قسمت دیگر
هم مال وزارت فرهنگ و دانشگاه ولایات است که
اعتبار علیحده ای دارد و دانشگاه تهران و ساختمان
دانشکده پزشکی یک مبلغی در مقابلش نوشته شده
و دانشکده پزشکی و بیمارستانها و تکمیل ساختمان
بیمارستان آنها هم یک مبلغی در مقابلش نوشته شده است
بنده پیشنهاد کردم که این اعتباری که تحت نظر
وزارت فرهنگ است کلیه اش پرداخت شود بدون
اینکه از دانشگاه ای برداریم و بدانشکده دیگری
اضافه کنیم هر کدام مجزاست و حق از این دانشکده
ها فوت نخواهد شد هر دانشکده ای اعتبارش علیحده
است و برای جناب عالی سوء تفاهم شده بنا بر این می
خواستم تقاضا بکنم که خود جناب عالی هم موافقت
فرمایید
رئیس - آقای ملک مدنی فرمایید
ملک مدنی - آقای صدرزاده اینجا بنظر بنده
اشتباه کردند ما که رای میدهم همه طرفدار
توسعه امور فرهنگی و بهداری شهرستانها هستیم
ولی اینها هر کدام یک تبتز و عنوان علیحده ای
دارند همانطوریکه آقای دکتر معظمی توضیح فرمودند
اینها اعتباراتی علیحده دارند و نیز تفصیل علیحده ای
دارند و در کمیسیون بودجه تصویب شده دانشگاه

تهران بودجه اش اسماً یک بودجه مستقل است منتها
از نقطه نظر اینکه در موقع خرج و پرداخت وزیر
فرهنگ هم باید نظارت داشته باشد که در برابر مجلس
مستول است بودجه اش را جزء بودجه وزارت فرهنگ
گذاردند خود آقای دکتر معظمی استاد دانشگاه
هستند و آقای دکتر جزایری هم توجه دارند هیچ
تجاوزی بعقوب ولایات نشده بنده یک مطلب دیگری
می خواستم توضیح بدهم که فراموش شده بودجه های
تفصیلی این ارقامی که حالا تصویب میشود بکمسیون
بودجه فرستاده میشود و باید هم فرستاده بشود این
مطلب در خبر کمیسیون بودجه هم قید شده است چون
بعد از اینکه بودجه کل اینجا مطرح شد و مورد
تصویب واقع شد مطابق معمول مجلس بکمسیون
بودجه اختیار می دهد که بودجه های تفصیلی را خودش
بموقع اجراء بگذارد بنا بر این اشکالی ندارد
کشاورز صدر - بنده اخطار نظامنامه ای
دارم ماده ۱۲۳ درباره پیشنهادات است یک موافق
و یک مخالف آنها پنج دقیقه باید صحبت بکنند در
باره این پیشنهاد تا بحال سه نفر چهار نفر صحبت
کرده اند
رئیس - پنج دقیقه اش کجا است آن را هم از
خودتان اختراع کردید
کشاورز صدر - متها در مدت ۵ دقیقه توضیح
میتوانند داد
رئیس - این ماده مربوط به پیشنهاد اصلاح شده است
رای گرفته می شود پیشنهاد آقای دکتر معظمی آقایانی
که موافقت قیام فرمایند (عده زیادی قیام کردند)
تصویب شد یک پیشنهاد دیگر قرائت میشود
تبصره - وزارت فرهنگ مکلف است برای تأمین
اجراء تعلیمات اجباری تربیتی دهکده هشایر و ایلات
ضمن کوچ کردن به بیلاق و قشلاق بتحصیلات ابتدائی
اشتغال ورزند ، کشاورز صدر
بنده است منتظر اجازم
رئیس - این پیشنهاد وارد نیست
کشاورز صدر - هر چه وکیل شیراز بود
اجازه صحبت دادید حضرت اشرف بنده هم منتسب
بمخودتان هستم
مکی - قانونی بگذرانیم که شما هم شیرازی
خلاصا هستی
کشاورز صدر - می خواستم خدمت آقایان عرض کنم
رئیس - فرمایید
کشاورز صدر - بنده خیلی خوشوقت هستم
که جناب آقای نخست وزیر خودشان با هم پیشنهاد
بنده بیش از دیگران توجه خواهند فرمود چون بصیر
تر و وارد تر ندیده پیشنهاد این است که ایلات ماها را
که بیلاق و قشلاق می کنند این راهه آقایان می دانند
تعلیمات اجباری را که می خواهیم اجراء کنیم اگر
تربیتی داده شود که معلمین از خودشان باشد همراه
اینها باشد بایک وسایلی کوچ بکنند و در با سواد
کردن آنها اقدام بکنند خیلی بیورد و بجا است

آزاد - صحبت بنده را تعریف کردند مطابق ماده ۹۰ اجازه میفرماید

رئیس - جواب آقای مهدوی را دادند

آزاد - توجه فرمودید ایشان حرف مرا تعریف کردند من می گفتم مملکت ایران مستعمره است؟

رئیس - نوبت ماده ۹۰ شما محفوظ است

پیشنهاد آقای مهدوی هم مورد نداشت پیشنهاد آقای فقیه زاده خوانده میشود

پیشنهاد میکنم وزارت فرهنگ بدستان های بلوکات توجه نماید و دبستانهای چهار کلاسه را شش کلاسه نماید

رئیس - این مستلزم خرج است شما نمیتوانید در تمام نقاط کشور تقاضا کنید دبیرستان تأسیس کنند این خیلی خوب است ولی وارد نیست

فقیه زاده - اجازه بفرمائید توضیح بدهم آقای وزیر فرهنگ قبول خواهند کرد

رئیس - اگر توضیح هم بدهید این پیشنهاد وارد نیست بفرمائید

فقیه زاده - عرض بنده اینستکه در بلوکات دبستان تأسیس کرده اند سه کلاسه بچه ها میروند سه کلاس تحصیل میکنند کلاس چهارم نیست یا بعضی جاها کلاس چهارم هست و کلاس بالاتر نیست که لااقل دوره ابتدائی را طی کنند بنده استدعا میکنم که تمام دبستان های سه کلاسه و چهار کلاسه را شش کلاسه بکنند

وزیر فرهنگ - اگر بودجه تصویب شود همان ترتیب که بودجه تصویب شد عمل خواهد شد و بنده اطاعت میکنم

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم وزارت بهداری مرضخانه پنجاه تخت خوابی قزوین را که ساختمان آن تکمیل نشده و اثر نماید

فقیه زاده - این پیشنهاد مربوط به آن یکی لایحه است

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود (اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر را بنده اضافه اضافه شود (وزارت فرهنگ مکلف است اضافات و ترفیعات کلومندان فرهنگ را بر تریبی که در لایحه بودجه ۱۳۲۹ کشور تصویب شده منظور واحکام آنان را صادر نماید کتبه)

رئیس - آقای کتبه

کتبه - کلومندان دولت چندین سال است که از ترفیعات و اضافات قانونیشان محروم شده اند امسال در کمیسیون بودجه در همان لایحه تقدیمی یک ماده مخصوصی گذاشتند که اقلاً در سال جاری اضافات و ترفیعات آنها را بدستند لایحه بودجه مادامه در واقع بودجه وزارت فرهنگ دارد تصویب میشود بنا بر این دلیلی نیست که آنها منتظر شوند برای تصویب کلی لایحه بودجه و من نمی گفتم که آقای وزیر هم موافقت بفرمائید که احکام آنها صادر شود

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - بنده وقتی که وارد جلسه شدم از جناب آقای رئیس استدعا کردم اجازه بفرمائید یک دو کله ای که نسبت به تصویب بودجه امراض کرم و آن این بود که بودجه امراض کرم برای وزارت دارائی اجازه ای بود که اضافات و ترفیعات بکلیه مستخدمین دولت داده شود (صحیح است) برای اینکه آقایان کلومندان چند سال است همانطور که فرمودند از ترفیعات و اضافات محروم شده اند و برای تشویق آنها همانطور که مجازات را باید در باره کسانی که خطا میکنند مجری دشت همانطور مساعدت و تشویق هم باید کرد (صحیح است) بنا بر این میفرماید همینقدر موافقت اصولی آقایان را باین تقصیری که دولت از تصویب لایحه بودجه امراض کرم میکند نسبت به ترفیعات و اضافات کلومندان جلب کنم (صحیح است) و موافقت خود را آقایان اعلام بفرمائید (صحیح است اشکالی نیست)

کتبه - چون موافقت فرمودند بنده پیشنهاد را مسترد مبدارم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر مصباح زاده قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بعد از جلسه ام از حقوق و مزایا و هزینه تأسیس کله (ساختمان) اضافه شود

رئیس - آقای دکتر مصباح زاده

دکتر مصباح زاده - بنده تصور میکنم خود دولت وقتی که ماده واحده را به مجلس داد در نظر داشت کلیه اعتبارات فرهنگی برای یکسال تصویب بشود و وزارت فرهنگ میتواند از آنها استفاده بکند متأسفانه از خواندن این ماده واحده استنباط نمیشود که اعتبارات ساختمانی هم باید در این ماده باشد در صورتیکه آقای وزیر فرهنگ خودشان نظرشان همین بوده است (دکتر کاسمی - تصویب شده) تغییر تصویب نشده اگر هم تصویب شده در حال بنده خواستم بگویم که این ماده شامل اعتبارات ساختمانی وزارت فرهنگ نیست

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - چون تصویب شده بنده هم موافقت میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده توضیح زیادی راجع باین پیشنهاد نمیخواهم بدهم فعلا هم عرض کردم که همیشه طبق قوانینی که بوده بودجه های تفصیلی تصویب کمیسیون بودجه میرسید و چون اعتباراتی که در این لایحه قید شده تقریباً همین منظور را می رساند بنده خواستم در این مورد نظر توجهی بدهم که نظر آقای

وزیر فرهنگ و هیئت دولت را جلب کرده ایم که عرض اینست که پس از اینکه این ماده واحده از تصویب گذشت صورت جزه را بصورت کمیسیون بودجه باید برسانند این قاعده اصل است

رئیس - این رای می خواهد آقای ملک مدنی

دکتر گیان - این یک توضیح واضحی بود

رئیس - میخواستم عرض کنم چون مجلس رای داده است یک تعطیلی از روز یازدهم مرداد یعنی فردا و یک کارهای نیمه تمامی هم باقی مانده آقای نخست وزیر تقاضای جلسه فوق العاده روز پنجشنبه کرده اند البته محتاج به رای مجلس است و تا از اکثریت نیفتاده و ختم نشده میخواستم این را اینجا مطرح کنم که لویجی که بنا رفته و بر میگردد یکروز بطور فوق العاده روز پنجشنبه در مجلس مطرح بشود (مکی - بنده مخالفم) (اردلان - بنده هم موافقم) تأمل بفرمائید دو پیشنهاد دیگر مانده است آنها هم خوانده بشود و این لایحه تمام بشود پیشنهاد آقای مکی قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره ذیل اضافه شود

از این تاریخ آقا زادگان نمایندگان مجلس سناتورها و وزراء و اشخاصی که روی نفوذ بازرجمجانی در خارج بنام تحصیل مشغول تفریح و گردش هستند نیابستی از ارز دولتی بنام تحصیل استفاده نمایند

رئیس - آقای مکی

مکی - بنده اگر خاطر آقایان باشد در یکماه و نیم قبل یک صورتی یشت این ترتیبی قرائت کردم و اسمی اشخاص را بردم که اینها هم شان میلیونرند و در سویس خرج تحصیل با میدهند در تهران میگردد در امریکا باو ارز میدهند در سویس میگردد بنام فرانس باو ارز میدهند در امریکا میگردد

ذات نا یافته از هستی بخش کی تواند که شود هستی بخش مجلس میخواهد جلو مخارج غیر ضروری را بگیرد میخواهد بگوید که من میخواهم منشاء اصلاحات بشوم این دولت مدعی است که من میخواهم از مخارج غیر ضروری کم بکنم اگر میخواهد کم بکند و اکثریت هم پشتیبان دولت است و دولت هم مدعی اصلاحات است و میخواهد جلوی مخارج را بگیرد یکی از اقلام عمده مخارج همین ارزهایی است که دارند در خارج باین آقا زادها و میلیونر زادهها میدهند آنکسی که میلیونر است چه اشکالی دارد که ارز بچه های خودش را هم بدهد اگر شما مدعی هستید که بی بضاعت باید بتواند برود و بایستی برود بنده مخالف نیستم بی بضاعت را روی کتکور بفرستید برود ولی آنها تیکه میلیونرند بنده مخالفم که پولی بنام خرج تحصیل بدهند و برود در امریکا بگیرد اگر آقایان اطلاع ندارند گزارش سر پرست معصلین ازماری امریکا سر پیب اسفندیاری را بنده خوانده ام که بنام یک دست ای که در امریکا هستند این فرستاده میشود ولی آنها در امریکا

بنده در تهران و سویس میگردد و ارز هم مصرف میشود بنابر این مجلس شورای ملی باین پیشنهاد بنده اگر موافقت بکند دولت هم بنده تصور نمیکنم مخالف باشد چون این تصمیمی است که حقیقه نفع مملکت و نفع طبقه فقیر مملکت است که پول میدهند گردش را باید آقا زادها بکنند

قیومر قاش - عین این پیشنهاد رد شده

رئیس - مقصود مجانی که نیست مقصود ارز دولتی است (بکنفر از نمایندگان - پیشنهاد را مجدداً بخوانید)

(پیشنهاد آقای مکی بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

قیومر قاش - بنده مخالفم

مکی - آقا با خرج دولت بکنند بنده موافقت

شوهرتری - کلمه آقا زاد صحیح نیست آقا زاده چیست؟

رئیس - آقای قیومر قاش

قیومر قاش - عرض کنم خود بنده بچند جهت باین پیشنهاد مخالفم جهت اولش اینست که این اشخاصی را که اسم بردند و تبصیری که قائل شدند این ترتیب دور از نزاکت است که بفرمائید سناتور و کیل وزیر اینها هم بالاخره از این ملت هستند و داهی ندارند که اینها را بوضع خاصی اسم ببرند این یکی دوم اینکه این پیشنهاد برای خود آقای مکی هم واضح نیست که هر چه میخواهند بفرمائید آقا معصلینی هستند که بخرج دولت در خارج تحصیل میکنند یا کسانی هستند که ارز دولتی میگیرند چونکه این دو تا است توجه بفرمائید معصلینی که بخرج دولت در آنجا مشغول تحصیل هستند بوجوب یک قوانینی بوجوب یک مقرراتی اجازه به آنها داده شده است که بروند و بنده خیال میکنم که بجای این تبصره اگر آقای مکی پیشنهاد میگردند که از وزارت سرپرستی معصلین در اروپا تعقیب بکنند و آنها تکی که لازم می دانند احضار بکنند این وارد است و آنها تیکه واقفاً کلان میکنند آنها را بخواهند و احضار بکنند تا این خیلی بهتر بود الا بکشت اشخاصی که بخرج دولت رفته اند کار کرده اند تحصیل کرده اند و امروز هم تحصیل میکنند و خیلی هم خوب تحصیل کرده اند بنده میخواستم عرض کنم که این آقایانی که امروز اگر مهندس شده اند کسانی هستند که آنروز تحصیل کرده اند و در ادوار گذشته بخرج دولت رفته اند (امامی اهری - با سابقه رفته اند) و اما اگر منظور ارز دولت است بنده صد درصد مخالف هستم بدلیل اینست که حداقل کمک یک دولتی برای تشویق فرهنگیش میتواند بکند این است که ارز دولتی در اختیار معصلینی که میخواهند در اروپا بروند بگذارند (آزاد - آقا اینها معصلین نیستند) آقا این را اشتباه بفرمائید دولت برای هزار گونه چیز ارز میدهند برای اجناس تجملی و لوکس ارز میدهند ولی این معقول نیست دنیا پسند نیست که دولت نتواند به معصلینش ارز بدهد در هیچ کجای دنیا نمیشود این کار را کرد (صحیح است) بنا بر این استدعا میکنم از این موضوع بگذرید و بنده توجه جناب آقای وزیر فرهنگ را

مخصوصاً باین نکته جلب میکنم که دستور بفرمائید ادارات سرپرستی که مستندت بیشتری بکنند کسانی را که واقفانسی کار کنند احضار کنند و الا باندان ارز دولتی من بچه بچه موافقت نیستم این حد اقل کمکی است که میشود

رئیس - پیشنهاد اصلاح شده آقای مکی قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

از این تاریخ فرزندان نمایندگان مجلس سناتورها و وزراء و اشخاصی که روی نفوذ با خرج دولتی در خارج بنام تحصیل مشغول گردش هستند نیابستی از پول دولت بعنوان کمک تحصیل ارز داده شود

اردلان - تشبیه اینک گردش می رود یا تحصیل باکی است؟

غلامرضا فولادوند - اینطور رای نمیدهند

مکی - هر جور رای میدهند بنویسید

نورالدین امامی - این پیشنهاد مفیدی است ولی گذشته است

قاسم فولادوند - بنده این پیشنهاد را اصلاح کردم اجازه بفرمائید قرائت شود

رئیس - پیشنهاد آقای فولادوند قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم فرزندان وزراء و وکلا و متشککینی که خودشان قدرت پرداخت مخارج تحصیل فرزندان خود را دارند وزارت فرهنگ حق ندارد از بودجه دولت مخارج آنها را بدهد و اگر این قبیل اشخاص فعلاً باین اسم در اروپا هستند و آقا بده مخارج آنها قطع شود

رئیس - جای آن پیشنهاد آقای مکی این پیشنهاد شده آقای مکی هم موافقت کردند آقای اردلان موافقت یا مخالف؟ (اردلان - مخالفم) بفرمائید

قاسم فولادوند - اگر ایشان مخالف هستند اجازه بدهید بنده که پیشنهاد کردم توضیحی عرض کنم

رئیس - توضیحاتش را آقای مکی دادند

اردلان - اجازه بفرمائید بنده یک توضیحی عرض کنم بعنوان مخالف این پیشنهاد در سال چهل میلیون ارز دولتی فروخته می شود که این چهل میلیون را بفروشد برای فماش و قند و شکر و اتومبیل و چیزهایی که از بین می رود و چیزی که با ایران بر می گردد و سرمایه ای که با ایران بر می گردد همین معصلین هستند (احسن - احسن)

رئیس - رای گرفته می شود پیشنهاد آقای فولادوند (جمعی از نمایندگان - عده کافی نیست) بسیار خوب تأمل کنید تا همه کافی شود (قاسم فولادوند اجازه بفرمائید یک توضیح کوچک بنده بدهم که آقایان رای بدهند)

رئیس - اعلام رای کردم دیگر نمی شود رای می گیریم به پیشنهاد آقای فولادوند آقایان موافقت قیام فرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگر آقای قاسم فولادوند قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در شهرستانها و ولایات که

اهالی دبستان یا دبیرستان ساخته و بمسک تقدیم نموده اند اگر اهالی قوه انام بنارا نداشتند دولت آن بنارا تعمیر و تکمیلش نماید

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - صلاح مینظور می شود نظر ایشان تأمین است

رئیس - پیشنهاد آقای فرامرزی قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که در دسات از هر کس که صلاحیت تدریس دارد با قرارداد استفاده کنند

رئیس - آقای فرامرزی

فرامرزی - عرض کنم اگر خاطر آقایان باشد در یکی از مصاحبه های مطبوعاتی یکی از وزراء فرهنگ گفت ما این قدر پول داریم برای اجرای قانون تعلیمات اجباری ولی معلم نداریم بنده خودم که رفته ام در دهات و دیده ام خیلی جاهاست که بودجه دارد ولی معلم ندارد چرا؟ برای اینکه وزارت فرهنگ آیین نامه ای دارد یا شاید قانونی هست که کسی که می خواهد در مدارس ابتدائی درس بدهد این باید تصدیق شش ابتدائی یا متوسطه داشته باشد که بشود استخدامش کرد ملاحظه بفرمائید در صورتیکه در دهات و شهرستانهای ایران اشخاص فاضلی هستند که درس خوانده اند از آنها استفاده هم می شود کرد ولیکن تصدیق ندارند آن وقت باندازه ای دانه این کار وسیع است که الان عده ای از استادان دانشگاه تصدیق ندارند و این چه مملکت مسخره ای است که استاد دانشگاه وقتی تصدیق و مدارک علمی نداشته باشد چون مورد احتیاج است می شود از او استفاده کرد ولی در مدرسه ابتدائی و لیا که در آخرین کلاسش می نویسد نعم مرغ را دانه بقروشند این را نمی شود از معلم استفاده کرد مگر اینکه تصدیق داشته باشد من استدعا میکنم آقای وزیر فرهنگ هر راهی بیدامی کنند اگر راه دارد که محتاج بقانون نیست بنده پس میگیرم ولی اگر راه ندارد بنده استدعا می کنم همانطوریکه در مدارس متوسطه و دانشگاه بوسیله قرارداد استفاده می شود در مدرسه ابتدائی هم استفاده بکنند یک کسی یک کافندی بن نوشته از رشت خط بسیار عالی انشای بسیار خوب یک مقداریش را هم شمر گفته عربی و فارسی و این فراش مدرسه است برای اینکه نتوانستند مطابق آیین نامه ای که دارند یا مطابق قانونی که هست از این بعنوان معلم لیا استفاده کنند این پیشنهاد رامن برای این کردم که دست وبال وزارت فرهنگ باز شود که بتوانند از اشخاصی که سواد دارند و مدارک ندارند بوسیله قرارداد استفاده کنند (احسن)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - نظر آقای فرامرزی بسیار نظر صحیحی است اگر ما قانون تعلیمات اجباری را اجرا بکنیم قطعاً بهر ترتیبی از اشخاصی که می شود استفاده کرد استفاده می کنیم ضمناً بعضی آقایانی که از وزارتخانه ها منتقل می شوند ممکن است مدارک علمی

بسیار

فرمودند که در دانشگاه استنادی هستند بدون مدرک تحصیلی، بنده که هرچه نمک میکنم گمان نمیکنم که در دانشگاه کسیکه مدرک تحصیلی نداشته باشد و ولی بنده می بینم که مملکتی هستند که تصدیق شش ابتدائی دارند و تدریس هم میکنند و شاگردانی که از زیر دست اینها بیرون میآیند سواد ندارند بنابراین خواهش دارم آقایان یقین دارم که آقای فرامرز می باشد بنده موافقت که با علم نمیشود بازی کرد (شوشتری - علم غیر از سواد است آقای هصار وفاضل تونی راجه میفرمائید ؟) علم و تعلیمات و سواد تمام در یک ردیف است . این پیشنهاد بعقیده بنده اصل تعلیمات را خراب خواهد کرد و از این هم یائین تر خواهد بود و وزارت فرهنگ باید برای صلاحیت مدرک قائل شود و گر نه صلاحیت ممکن است یک کسی جزئی سواد داشته باشد و برای خودش صلاحیت تدریس قائل شود بنده با این پیشنهاد مخالفم .

رئیس - آقای دکتر طبا

دکتر طبا - بنده یقین دارم آقای فرامرز این پیشنهاد را از روی حسن نیت نداده اند ولی با علم که نمیشود بازی کرد . این چیز غریبی است که ما بیاییم پیشنهاد بکنیم که هر کسی که صلاحیت داشت او بتواند تدریس بکند این پیشنهاد البته صحیح است ولی چه کسی میتواند تشخیص بدهد که فلانکس صلاحیت دارد یا نه ؟ اجازه بفرمائید الا وزارت فرهنگ یک آیین نامه ای دارد که هر کس تصدیق شش ساله ابتدائی دارد او میتواند تدریس بکند این حداقل یک مدرک است که هر کس دارد میتواند یکمده شاگرد را بدست او بدهند که تدریس بکند بنده میدانم که در عمل هم وزارت فرهنگ در ولایات مواج با اشکالات خواهد شد و هر کسی که میتواند اسم خودش را بنویسد تقاضا خواهد کرد که بیاید تدریس بکند ایشان

رضوی - در قانون تعلیمات اجباری اجازه ای هست برای اینکار

رئیس - آقای ناظر زاده

ناظر زاده - بنده فقط خواستم از جناب آقای وزیر دارائی که راجع به صور اوراق و ترفیقات کارمندان دولت موافقت فرمودند تشکر بکنم زیرا این کار مکرر مراجعه شده بود و ایشان هم عرض کردند قبول فرمودند و حالامده زیادی از کارمندان بامراجعه کرده

بودند و میگفتند که تکلیف اینکار بکنند و بنده حالا چون ما از این جهت فارغ شدیم بنده از ایشان تشکر میکنم

رئیس - دیگر پیشنهادی نیست حالا برای نظر مشورتی بسنا فرستاده میشود . آقای آزاد هم که طبق ماده ۹۰ اجازه خواسته بودند حاضر نیستند

۶- موقع دستور جلسه بعد ختم جلسه رئیس - عرض کنم که دولت تقاضا کرده است یک جلسه فوق العاده تشکیل شود

مکی - باید رای گرفته شود چون رای داده شده است به تعطیل مجلس اینهمه محتاج برای است بنده مخالفم و دلایل مخالفتم را باید عرض کنم (اردلان - بنده موافقم) (همه نمایندگان)

دکتر کیان - احتیاج برای ندارد

شوشتری - جناب آقای رئیس اجازه بفرمائید این ماده مربوط به تعطیل قرائت بشود تقاضای دولت باید پذیرفته شود

رئیس - ماده ۱۹۲ قرائت بشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۹۲ دوره اجلاس مجلس شورای ملی طبق اصل هشتم قانون اساسی در هر سال از چهارده مهر ماه آغاز می شود . مدت و موقع تعطیل تابستان در هر سال موکول بتصمیم ورای مجلس شورای ملی است و مدت آن یکماه است از طرف دوره اجلاس از ۲۸ اسفند ماه تا ۱۵ فروردین سال بعد تعطیل خواهد بود . رئیس مجلس بتقاضای چهل نفر از نمایندگان یا در خواست دولت در اوقات تعطیل می تواند مجلس را بطور فوق العاده دعوت کند (جمعی از نمایندگان رای لازم ندارد) بنا بر این با ماده آیین نامه رای نخواهد و آنوقت تعطیل با موافقت آقایان از پانزده مرداد شروع می شود تا پانزده شهریور

(یکساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر مجلس ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

بیه مطالب آقای قبادیان که طبق اعلام مقام ریاست در جلسه ۳۳ در آخر مذاکرات مشروح مجلس چاپ میشود

آیا توجهی از طرف دولت های وقت به این شهرستان مهم سرحدی شده غیر .

اگر اینجناب بخواهم وضع بیچارگی و پریشانی مردم این سامان را بر عرض برسانم باعث تأثر خاطر آقایان خواهد شد چون جناب آقای رزم آرا با یک طرز نوینی روی کار آمده و امیدوارم کار های نوینی که انجام میدهند بغیر و صلاح مملکت و ملت باشد و این جانب یقین دارم با حسن نیتی که آقای نخست وزیر دارند توفیق کامل حاصل فرمایند مخصوصاً با لایحه که برای اصلاحات امور اجتماعی و اختیارات مردم بطریق ماده واحده مجلس شورای ملی تقدیم داشته اند و نوید اصلاحات را در قدم اول بملت ایران داده امیدوارم مجلس شورای ملی بتربیتی که باستقلال کشور لطمه وارد نسازد هر چه زودتر ماده واحده را بتصویب رسانند و از این راه خدمت گرانگهائی بملت ایران بشاید .

در کمیسیون کشور جناب آقای نخست وزیر و معاون وزارت کشور نسبت به آیین نامه ماده واحده مطالبی مروض و اعتراضی که لازم بودند کرد دادم شهاده آیین نامه مخصوصاً تقسیمات کشور خوب تنظیم نشده ولیکن چون جناب آقای نخست وزیر فرمودند اصلاح آیین نامه در اختیار خود آقایان نمایندگان مجلس است و در اصلاحاتی که بعمل می آید موافقت خواهند فرمود باین جهت بهیچوجه جای نگرانی باقی نمی ماند بعقیده این جانب بهترین خدمتی که دولت بوسیله تقدیم همین لایحه نموده بسیاری از اشکالات مردم را رفع خواهد نمود مخصوصاً نمایندگان شهرستانها بایستی با تمام قدرت از این ماده واحده پشتیبانی نمایند و یقین داشته باشند که ملت نجیب ایران همیشه میهن پرست بوده و در مغیله شان هیچوقت خطور نخواهد نمود که دم از تجزیه ایران بزنند امیدوارم که مساهی بیگانه و بیگانه پرستان در این راه بجائی نرسد و دولت هم توفیق کامل حاصل نماید که تنه قانون اساسی را با نهایت جدیت و درستی انجام داده و آرزوی چهل و پنج ساله ملت ایران بر آورده شود روی سخن من

با آقایان نمایندگان شهرستانهای خارج از مرکز است آیا شایسته نیست که مردم در امور شخصی خودشان دخالت نموده دست بعضی از مأمورین مفرض و طماع را کوتاه نمایند جناب آقای رزم آرا این جانب از دولت شما تقاضا دارم هر چه زودتر توجهی به وضعیت اسفناک اهالی غرب نموده و مردم را از اطمینان همایون شاهنشاهی برهاند و سعادت ملت ایران است و بعقیده این جانب برای این منظور مقدس جناب عالی را مأمور و معرفی فرموده اند و اکثریت مجلس شورای ملی عملاً پشتیبانی خود را نشان داده اند .

و بعد ما هم از قدمهای اصلاحی که دولت برای آبادی و عمران کشور و ملت برمی دارد یقین داشته باشید از یشتی باقی مضایقه نخواهند نمود . چون اینجناب بحسن - نیت جناب عالی اطلاع کامل دارم امیدوارم بطریقی که ملت ایران آرزو دارند در حکومت جناب عالی کامیاب شوند در تاریخ مشروطیت ایران نام نیکی از خود برای همیشه باقی بگذارید . مطلب دیگری که مردم انتظار دارند قضیه قانون انتخابات و ازدیاد نمایندگان طبق قانون اساسی معلوم شده در اوایل مشروطیت و تدوین قانون اساسی بعضی از قسمتهای مهم کشور بکلی فراموش شده است حق هم داشته اند رجال آن زمان از آمار بی اطلاع و از وضع جغرافیائی جز اینکه در روی نقشه ناقص ایران چیزهایی دیده اند از طوایف و معلهای کوهستانی و دور بکلی بی اطلاع متأسفانه نمایندگان هم در امر گزینش داشته اند که از حق قانونیشان دفاع نمایند برای همین منظور بوده و اتادویست نفر در قانون اساسی پیش بینی نموده ملت ایران انتظار بذل توجه دولت را نیست باین موضوع مهم و حساس را دارد . موضوع دیگری که میخواستم بر عرض آقایان برسانم در جلسه خصوصی قرار شد مطالبی که بحث می شود در روزنامه ها منعکس نشود بعد دیدیم در بعضی از جراید موضوع مهم مذاکرات را منعکس نموده اند چون بنده مذاکرات اینجناب و جناب آقای دکتر بقائی چیزهایی نوشته شده بود مجبورم مختصر توضیحی بدهم آقای دکتر بقائی مجله ایرا که در پاریس چاپ شده و نقشه کردستان بزرگ را ترسیم نموده در جلسه خصوصی

ا ارائه فرمودند برای رفع سوء تفاهم بر عرض میفرمایم کردستان همیشه خودش را در جزو ولایات ایران دانستند و خواهند دانست اگر یک نفر ما را جزو بتریک بیگانگان کتابی روزنامه بنویسد بهیچوجه در روحه ملت فیروز کردستان ایران اثری نکرده و نخواهد کرد یا کمترین و خالص ترین نژاد آریان هان کردها هستند که از زمان ماد تا سکون ماد و اخلاق شان را حفظ نموده هیچوقت مرتکب عملی که برخلاف استقلال ایران باشد نشده اگر در چند سال قبل قاضی محمد درمهاباد کوچک در تحت استیلای قوای بیگانه زمزمه شومی نموده کردها و ایلات قرب میهن پرستی خود را کاملاً بدینا نشان دادند و نیز جز چند نفر از افراد مهابادی که از اقارب خود قاضی محمد بودند کسی مبادرت بخیان و شرکت با ایشان ننمود بلکه بحسب اتحادیه در صفحه غرب بریاست اینجناب بر علیه تجزیه طلبان تشکیل و تودهنی لازم بود بخائین زده شد حتی در اهزام قوا با آزربایجان اهالی کرمانشاهان حاضر شدند که صوم افراد خود را در معیت ارتش شاهنشاهی با آزربایجان اهزام دارند سوابق مفصلی در وزارت جنگ و ستاد ارتش و وزارت کشور موجود است هر کدام از آقایان مایل باشند مراجعه فرمایند بنابر این اینگونه زمزمه ها در نظر ملت کرد ایران دو پیشیزی ارزش ندارد .

از بی لطفی آقای دکتر بقائی هم که نسبت باین جانب فرمودند چیزی عرض نمیکنم ولیکن در دوره پانزده در جواب آقای مهندس رضوی و آقای آزاد با استد ثابت نمودم که اگر من دچار صدمات و بد بختی هائی شدم در اثر میهن پرستی و تسلیم نشدن بمبیل اجانب بود و خیال نمیکنم با آن بیانات روشن بنده دیگر مطلب دنبال شود .

آقایان ما باید افراض شخصی را زمین گذاشته در یک موقعی که وضع جهان آشفته و موقعیت کشور ما هم خیلی حساس است شایسته است دست اتحاد و اتفاق بهم داده همه با هم بگوئیم که نسبت بایران عزیز خدمتگذار و فدا کار باشیم نفاق کشور را بورطه نیستی وقتا میکشاند مروان میهن پرست فکری جز ایجاد اتحاد و اتفاق ندارند - و همین تفرقه و دوپیت است که بیگانه نگان را بطمع انداخته